

ຄູ່ມືແນະນຳ

ແນະນຳແນວທາງ

ການຂະຫຍາຍເຕັກນິກ

ຈາກຊາວກະສິກອນ ສູ່ ຊາວກະສິກອນ

ສຳລັບ ການເພາະລ້ຽງສັດນ້ຳຈືດ ຂະໜາດນ້ອຍ

2015

ຄູ່ມືແນະນຳ

ແນວທາງ ການຂະຫຍາຍເຕັກນິກ ຈາກຊາວກະສິກອນ ສູ່ ຊາວກະສິກອນ

ສຳລັບ ການເພາະລ້ຽງສັດນ້ຳຈືດຂະໜາດນ້ອຍ

**(Guidebook on Farmer-to-Farmer Extension Approach for
Small-scale Freshwater Aquaculture)**

**Japan International Cooperation
Agency**

Nibancho Center Building 5-25
Niban-cho, Chiyoda-ku
Tokyo 102-8012
Japan

www.jica.go.jp

**Network of Aquaculture Centres
In Asia-Pacific**

Suraswadi Building
Kasetsart University Campus
Ladyao, Jatujak, Bangkok 10900
Thailand

www.enaca.org

2015

@ 2015, Japan International Cooperation Agency and Network of Aquaculture Centres in Asia-Pacific.

No part of this book may be reproduced in any form by print, photoprint, microfilm or any other means without permission from the publishers.

Citation:

JICA and NACA, 2015 ຄູ່ມືແນະນຳແນວທາງ ການຂະຫຍາຍເຕັກນິກ ຈາກຊາວກະສິກອນ ສູ່ ຊາວກະສິກອນ ສຳລັບ ການເພາະລ້ຽງສັດນ້ຳຈືດຂະໜາດນ້ອຍ (Guidebook on Farmer-to-Farmer Extension Approach for Small-scale Freshwater Aquaculture). Japan International Cooperation Agency, Tokyo Japan, Network of Aquaculture Centres in Asia-Pacific, Bangkok, Thailand. 25 pp.

ບົດຄວາມ ຂອງອົງການໃຈກ້າ (JICA)

ທີ່ກອງປະຊຸມສຸດຍອດ ການພັດທະນາແບບຍືນຍົງຂອງ ອົງການສະຫະປະຊາຊາດໃນວັນທີ 25 ກັນຍາ ປີ2015, ຜູ້ນຳຂອງໂລກ ໄດ້ເອົາ ແຜນຂອງການ ພັດທະນາແບບຍືນຍົງໃນປີ 2030, ກອງປະຊຸມຄັ້ງນີ້ ໄດ້ຕັ້ງເປົ້າໝາຍ 17ເປົ້າໝາຍ ໂດຍມີເປົ້າໝາຍ ແຕ່ນີ້ ຫາປີ 2030 ເພື່ອລົບລ້າງ ຄວາມທຸກຈົນ, ຄວາມບໍ່ເທົ່າທຽມກັນ ແລະ ຄວາມບໍ່ຍຸດຕິທຳ ໃນ ສັງຄົມ ລວມທັງການ ແກ້ໄຂບັນຫາ ທາງດ້ານການປ່ຽນແປງ ຂອງສະພາບດິນຟ້າອາກາດ. ຄາດໝາຍ ຂອງສະມາຊິກ ຂອງລັດສະຫະປະຊາຊາດກ່ຽວກັບການພັດທະນາໃຫ້ມີຄວາມ ຍືນຍົງ ໂດຍໄດ້ນຳໃຊ້ ກອບໂຄງການ ແລະ ນະໂຍບາຍທາງດ້ານການເມືອງ, ໂດຍສະເພາະ ແມ່ນ ນະໂຍບາຍ ຂອງ ODAໃນແນວທາງການສູ້ຊົນ ໃນການພັດທະນາແບບຍືນຍົງແຕ່ ປະຈຸບັນນີ້ຫາ 15 ປີພາຍໜ້າ ກໍ່ຄືປີ 2030.

ໃນວຽກງານການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ ວຽກງານການຜະລິດລູກປາ-ສັດນ້ຳກໍ່ແມ່ນວຽກ ງານໜຶ່ງທີ່ຢູ່ໃນ 17 ເປົ້າໝາຍ ຂອງການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ ທີ່ມີເປົ້າໝາຍຫຼັກ ໃນການ ຫຼຸດຜ່ອນຄວາມທຸກຈົນ, ການເສີມສ້າງສຸຂະພາບທີ່ດີ, ການສຶກສາ ແລະ ຫຼຸດຜ່ອນການ ປ່ຽນແປງຂອງສະພາບດິນຟ້າອາກາດ. ພ້ອມດຽວກັນນັ້ນມັນຍັງແມ່ນໜຶ່ງໃນ 14 ສິດທິເປົ້າ ໝາຍ ໃນບໍລິບົດທີ່ວ່າ” ການອານຸລັກຊັບພະຍາກອນທາງເລ, ມະຫາສະໝຸດໃຫ້ມີຄວາມຍືນ ຍົງ ເພື່ອເພີ່ມທະວີ ການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ “

ໃນນະໂຍບາຍລະດັບຂັ້ນສູງ ແມ່ນຖືວ່າການພັດທະນາການປະມົງ ໃຫ້ມີຄວາມຍືນຍົງ ແມ່ນ ມີຄວາມສຳຄັນ, ອົງການ JICA ໄດ້ເອົາວຽກງານການເພາະລ້ຽງສັດນ້ຳເປັນພື້ນຖານສຳຄັນ ໃນການພັດທະນາໃຫ້ມີຄວາມຍືນຍົງ. ອົງການ JICA ໄດ້ໃຫ້ຄວາມສຳຄັນໃນວຽກງານ ການປະມົງ ໂດຍສະເພາະການລ້ຽງສັດນ້ຳ ແມ່ນສາມາດຊ່ວຍຄ້ຳປະກັນທາງດ້ານສະບຽງ ອາຫານ ແລະ ເປັນໜຶ່ງໃນແຫຼ່ງທາດອາຫານສຳຄັນຂອງມະນຸດ ພ້ອມກັນນັ້ນມັນຍັງເປັນ ສິນຄ້າສິ່ງອອກ. ໃນປະຈຸບັນ ຄວາມຕ້ອງການຂອງຜົນຜະລິດຂອງການເພາະລ້ຽງສັດນ້ຳ ແມ່ນນັບມື້ນັບເພີ່ມຂຶ້ນ. ໃນເວລາດຽວກັນນີ້, ເນື່ອງຈາກການເພີ່ມຂຶ້ນຢ່າງສະໜ່າສະເໝີ ຂອງຜະລິດຕະພັນການເພາະລ້ຽງສັດນ້ຳແບບຍືນຍົງ ຈຶ່ງເຮັດໃຫ້ມີການຫຼຸດຜ່ອນ ການນຳໃຊ້

ຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ທາງດ້ານວຽກງານການປະມົງ ໂດຍສະເພາະລູກປາ, ອາຫານ ໃນ ທຳມະຊາດ, ການຄວມຄຸມການລະບາດຂອງພະຍາດ ແລະ ການໃຊ້ຢາ ພ້ອມດຽວກັນນັ້ນ ຍັງເປັນການຊ່ວຍ ບັນເທົາຜົນກະທົບທາງດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ ຂອງສະຖານທີ່ເພາະລ້ຽງສັດ ນ້ຳ.

ການເພາະລ້ຽງສັດນ້ຳຂະໜາດໜ້ອຍ ມີຜົນປະໂຫຍດ ໃນການຕອບສະໜອງ ທາດໂປຣຕີນ ແລະ ທາດອາຫານ ໂດຍສະເພາະ ຜະລິດຕະພັນປາ ຫຼື ສັດນ້ຳ ແມ່ນມີລາຄາທີ່ຖືກ ແລະ ເປັນພື້ນຖານ ຂອງອາຫານປະຈຳວັນ ໃນສັງຄົມຊົນນະບົດ. ເຖິງແນວໃດກໍ່ຕາມ, ການ ສົ່ງເສີມການເພາະລ້ຽງສັດນ້ຳ ຂະໜາດນ້ອຍ ແມ່ນໄດ້ພົບບັນຫາໃນເບື້ອງຕົ້ນ. ບັນດາດັ່ງ ກາວແມ່ນປະກອບດ້ວຍ : ຊາວກະສິກອນຜູ້ຜະລິດ ຍັງຂາດຄວາມຮູ້ຂັ້ນພື້ນຖານ ແລະ ເຕັກນິກກ່ຽວກັບການລ້ຽງປາແບບເປັນຝາມໃນຂັ້ນເບື້ອງຕົ້ນ; ບໍ່ມີແນວພັນປາ ແລະ ການ ບໍລິການ ກ່ຽວກັບການຂະຫຍາຍພັນປາ ແມ່ນຍັງບໍ່ທັນພຽງພໍກັບຄວາມຕ້ອງການ. ອົງການ JICA ໄດ້ມີການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງການ ຮ່ວມມືທາງດ້ານການຂະຫຍາຍເຕັກນິກ ການ ເພາະລ້ຽງສັດນ້ຳຂະໜາດນ້ອຍ ໃນກຸ່ມບັນດາປະເທດດັ່ງກ່າວນີ້: ກຳປູເຈຍ, ມຽນມາ, ມາດາກາສກາ, ເບນິນ ໂດຍການຳໃຊ້ເຕັກນິກໃນລັກສະນະດຽວກັນໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ໂຄງການ ເຊິ່ງມີຈຸດປະສົງຂອງການຮ່ວມມືເພື່ອແກ້ໄຂ ບັນຫາໃຫ້ມີຄວາມເໝາະສົມ ແລະ ຖືກຕ້ອງ, ນອກຈາກນັ້ນແມ່ນຍັງເປັນການແກ້ໄຂບັນຫາ ໃນການຂະຫຍາຍພັນສັດນ້ຳ ໃນ ລະດັບໃຫຍ່ ຕະຫຼອດເຖິງ ການພັດທະນາ ກຸ່ມຊາວກະສິກອນຜູ້ຜະລິດທີ່ເປັນເປົ້າໝາຍ ຂອງ ໂຄງການ ໃນການຂະຫຍາຍການເພາະລ້ຽງສັດນ້ຳ ຈາກຊາວກະສິກອນຜູ້ຜະລິດເປັນຫຼັກໄປສູ່ ຊາວກະສິກອນຜູ້ມີຄວາມສົນໃຈດ້ານການເພາະລ້ຽງສັດນ້ຳກຸ່ມໃໝ່ ດ້ວຍກຸ່ມຊາວ ກະສິກອນຫຼັກໃນທ້ອງຖິ່ນຂອງເຂົາເຈົ້າເອງ. ນີ້ແມ່ນເປັນຈຸດປະສົງຫຼັກ ທີ່ພວກເຮົາມີການ ພັດທະນາ ປຶ້ມຄູ່ມືແນະນຳສະບັບນີ້ ເພື່ອສົ່ງເສີມ ການເພາະລ້ຽງສັດນ້ຳຈິດຂະໜາດນ້ອຍ ຈາກຊາວກະສິກອນຜູ້ຜະລິດຫຼັກໄປສູ່ ຊາວກະສິກອນກຸ່ມໃໝ່ທີ່ມີຄວາມສົນໃຈ ເພື່ອເປັນ ການ ຜັນຂະຫຍາຍທາງດ້ານ ຄວາມຮູ້, ປະສົບການ ແລະ ບົດຮຽນທີ່ຖອດຖອນໄດ້ ຈາກ ຫຼາຍປະເທດ ແລະ ອົງການຕ່າງໆ.

ປຶ້ມຄູ່ມືແນະນຳສະບັບນີ້ ແມ່ນ ຈັດພິມເປັນຄັ້ງທີສອງ ເຊິ່ງໃຫ້ການຮ່ວມມື ໃນການຈັດພິມ ໂດຍອົງການ JICA ແລະ ສູນ NACA (Network of Aquaculture Centres in Asia-Pacific/ສູນການພັດທະນາ ການເພາະລ້ຽງສັດນ້ຳແຫ່ງອາຊີ- ປາຊີຟິກ). ຈາກ

ຜົນສຳເລັດຈາກການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງການ “ໂຄງການສຳມະນາທາງດ້ານເຕັກ ໃນລະດັບ
ສາກົນ ກ່ຽວກັບການຂະຫຍາຍການເພາະລ້ຽງຂະໜາດຫນ້ອຍ “ ທີ່ຈັດຕັ້ງ ໃນເມື່ອ
ເດືອນ ທັນວາ ປີ 2013 ທີ່ບາງກອກ, ປະເທດໄທ, ໂຄງການນີ້ ອາດບໍ່ປະສິບຜົນສຳເລັດ
ແລະ ບໍ່ປະກົດຜົນເປັນຈິງ ຖ້າບັດສະຈາກການຊ່ວຍເຫຼືອ ແລະ ປະກອບສ່ວນ ຂອງສູນ
NACA. ສະນັ້ນ ໃນນາມຂອງ ອົງການ JICA ຈຶ່ງຂໍຂອບອີກຂອບໃຈ ມາຢ່າງລື້ນເຫຼືອ
ມາທາງສູນ NACA ທີ່ໃຫ້ການຮ່ວມມື ແລະ ຊ່ວຍເຫຼືອໃນວຽກງານດັ່ງກ່າວນີ້ຈົນສາມາດ
ປະກົດຜົນເປັນຈິງ.

ຫົວໜ້າ ກົມພັດທະນາຊຸມນະບົດ
ທ່ານ ມາກິດໂຕະ ກິດຕະນະກະ
(Makoto Kitanaka)

ບົດຄວາມ

ຂອງສູນການພັດທະນາ ການເພາະລ້ຽງສັດນ້ຳແຫ່ງອາຊີ- ປາຊີຟິກ (NACA)

ການເພາະລ້ຽງ ສັດນ້ຳຂະໜາດນ້ອຍ ໄດ້ກາຍເປັນພາກສ່ວນ ສຳຄັນ ຂອງຫຼາຍໂຄງການ ທີ່ໄດ້ຖືກຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂດຍ ສູນ NACA ໃນໄລຍະຜ່ານມາ. ສູນ NACA ແມ່ນອົງການໜຶ່ງທີ່ດຳເນີນງານ ພາຍໃນອົງການຂອງລັດຖະບານ, ທີ່ເນັ້ນການສົ່ງເສີມການພັດທະນາຊຸມນະບົດ ຕະຫຼອດເຖິງການຈັດການ ຊັບພະຍາກອນທາງດ້ານ ການເພາະລ້ຽງສັດນ້ຳ ແລະ ຊັບພະຍາກອນທາງນ້ຳໃຫ້ມີຄວາມຍືນຍົງ. ສູນ NACA ໄດ້ຊອກຫາວິທີທາງ ເພື່ອປັບປຸງ ແລະ ແກ້ໄຂ ຊີວິດການເປັນຢູ່ຂອງ ປະຊາຊົນໃນໃນຊຸມນະບົດ ເພື່ອຫຼຸດຜ່ອນ ຄວາມທຸກຈົນ ແລະ ຄຳປະກັນທາງດ້ານສະບຽງອາຫານ ໃຫ້ກັບຊາວກະສິກອນຜູ້ຜະລິດ ແລະ ສັງຄົມຊຸມນະບົດ ໃຫ້ໄດ້ຮັບຜົນປະໂຫຍດສູງສຸດ. ສູນ NACA ແມ່ນອົງການຊ່ວຍເຫຼືອ ທາງດ້ານການພັດທະນາໃຫ້ມີຄວາມຍືນຍົງ, ພັດທະນາ ນະໂຍບາຍ ເພື່ອອຳນວຍຄວາມສະດວກໃຫ້ກັບ ສະມາຄົມຊາວກະສິກອນຜູ້ຜະລິດ ແລະ ອົງການຕ່າງໆ, ໂດຍສະເພາະ ແມ່ນການສະໜັບສະໜູນທາງດ້ານກາແລກປ່ຽນເຕັກນິກເຊິ່ງກັນ ແລະ ກັນ, ການເສີມສ້າງ ແລະ ພັດທະນາຄວາມອາດສາມາດ, ການພັດທະນາ ແລະ ເພີ່ມທະວີຄວາມອາດສາມາດ ໃຫ້ແກ່ສະຖາບັນການສຶກສາ ເພື່ອຕອບສະໜອງໃຫ້ແກ່ການ ຈັດການຊັບພະຍາກອນທາງນ້ຳ ແລະ ການເພາະລ້ຽງສັດນ້ຳ ໃຫ້ມີຄວາມຍືນຍົງ.

ສຳລັບ ການພັດທະນາ ຄູ່ມືການແນະນຳ ການເພາະລ້ຽງສັດນ້ຳຈິດຂະໜາດນ້ອຍ ຈາກຊາວກະສິກອນຜູ້ຜະລິດຫຼັກ ໄປສູ່ຊາວກະສິກອນກຸ່ມໃໝ່ ທີ່ມີຄວາມສົນໃຈໃນການເພາະລ້ຽງສັດນ້ຳ ແມ່ນມີຄວາມຈຳເປັນ ສຳລັບວຽກໂດຍລວມ ຂອງສູນ NACA ໂດຍສະເພາະ ແມ່ນການພັດທະນາ ແລະ ການສົ່ງເສີມ ການເພາະລ້ຽງສັດນ້ຳຂະໜາດນ້ອຍ. ຜົນໄດ້ຮັບໃນເບື້ອງຕົ້ນໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງການ ໂດຍໄດ້ຮັບການສະໜັບສະໜູນ ໂດຍອົງການ JICA ທີ່ປະເທດ ກຳປູເຈຍ, ສ.ປ.ປລາວ ແລະ ປະເທດອື່ນໆ ໃນພາກພື້ນອາຊີ ແລະ ທະວີບອາຟຣິກາ ເຊິ່ງໂຄງການນີ້ ໄດ້ສະແດງໃຫ້ເຫັນເຖິງ ປະສິດທິພາບ ຂອງການສົ່ງຕໍ່ຄວາມຮູ້ ຈາກຊາວກະສິກອນຫຼັກໄປສູ່ ຊາວກະສິກອນກຸ່ມໃໝ່ ທີ່ມີຄວາມສົນໃຈ. ແຕ່ວ່າ ການ

ຄູ່ມືແນະນຳ ແນວທາງ ການຂະຫຍາຍເຕັກນິກ ຈາກຊາວກະສິກອນ ສູ່ ຊາວກະສິກອນ
ສຳລັບ ການເພາະລ້ຽງສັດນ້ຳຈືດຂະໜາດນ້ອຍ

ປະຕິບັດທາງເຕັກນິກກ່ຽວກັບ ການຜະລິດປາຊີ້ນ ແລະ ການຜະລິດລູກປາ ໂດຍສະເພາະໃນ
ສັງຄົມຊືນນະບົດແມ່ນພົບຂໍ້ຫຍຸ້ງຍາກ ເພາະມີການຈຳກັດ ໃນການຖ່າຍທອດ ຫຼື ສິ່ງຕໍ່ຂໍ້ມູນ
ແລະ ເຕັກໂນໂລຢີ.

ຫົວໜ້າ ສູນການພັດທະນາ ການເພາະລ້ຽງສັດນ້ຳແຫ່ງອາຊີ- ປາຊີຟິກ
ດຣ. ເຊີດສັກ ວິລະພັດ

ຄຳນຳ

ປຶ້ມຄຸ້ມແນະນຳ ສະບັບນີ້ ແມ່ນກະກຽມເພື່ອເປັນຜູ້ນຳ ທີ່ໄດ້ຮັບການຕົກລົງເຫັນດີກັນ ໃນລະຫວ່າງ ກອງປະຊຸມສຳມະນາທາງດ້ານ ວິຊາການ ກ່ຽວກັບການຂະຫຍາຍການເພາະ ລ້ຽງສັດນ້ຳ, ທີ່ມີການຈັດຕັ້ງຂຶ້ນ ເມື່ອເດືອນ ທັນວາ ປີ 2013 ທີ່ ບາງກອກ, ປະເທດໄທ. ເຊິ່ງມີການນຳເອົາບົດຮຽນການປະສົບຜົນສຳເລັດຂອງການເພາະລ້ຽງສັດນ້ຳຂະໜາດນ້ອຍ ຂອງຊາວກະສິກອນ ໃນບັນດາປະເທດຕ່າງໆ ໃນທັງທະວີບອາຊີ ແລະ ທະວີບອັຟຣິກາ ເຊິ່ງ ຜົນໄດ້ຮັບດັ່ງກ່າວເປັນທີ່ພໍໃຈ ແລະ ໄດ້ສາມາດເຂົ້າໃຈເຖິງປະສິດທິພາບ ແລະ ກົນໄກ ຄວາມຍືນຍົງຂອງການຖ່າຍທອດເຕັກນິກຈາກຊາວກະສິກອນຫຼັກ ໄປສູ່ຊາວກະສິກອນ ກຸ່ມໃໝ່. ໂຄງການນີ້ແມ່ນໄດ້ຮັບການຮັບຜິດຊອບ ໂດຍອົງການ JICA ໃນການຈັດຕັ້ງ ປະຕິບັດ ໂຄງການຮ່ວມມື ທາງດ້ານການເສີມຂະຫຍາຍດ້ານເຕັກນິກດ້ານວິຊາການ ການ ເພາະລ້ຽງສັດນ້ຳຂະໜາດນ້ອຍ ສຳລັບການຮັບຜິດຊອບຊຶນນະບົດ ໃນຫຼາຍປະເທດໃນ ພາກ ຝື້ນອາຊີ.

ຂໍ້ມູນສ່ວນໃຫຍ່ໃນປຶ້ມ ຄຸ້ມແນະນຳສະບັບນີ້ ແມ່ນໄດ້ມາຈາກ ຜົນໄດ້ຮັບຂອງໂຄງການ ບັບປຸງ ແລະ ຂະຫຍາຍຜັ່ນສັດນ້ຳຈືດ (ໄລຍະ 1 ແລະ ໄລຍະ 2) ທີ່ໄດ້ຮັບການຈັດຕັ້ງ ປະຕິບັດ ແລະ ສະໜັບສະໜູນ ໂດຍໂຄງການ JICA ໃນປະເທດກຳປູເຈຍ. ແລະ ອີກສ່ວນ ແມ່ນໄດ້ມາຈາກ ການປຶກສາຫາລື ລະຫວ່າງກອງປະຊຸມສຳມະນາປຶກສາຫາລື ທາງດ້ານ ເຕັກນິກລະດັບສາກົນ, ຕະຫຼອດເຖິງການສຳພາດຊາວກະສິກອນຜູ້ຜະລິດຫຼັກ ໃນຫຼາຍໆ ແຂວງ ໃນປະເທດກຳປູເຈຍ.

ເອກະສານ ສະບັບນີ້ ຈະຊ່ວຍເປັນຜູ້ນຳ ໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ໂຄງການຖ່າຍທອດຄວາມ ຮູ້ ກ່ຽວກັບການຜັ່ນຂະຫຍາຍຜັ່ນການເພາະລ້ຽງສັດນ້ຳຈືດ ຂະໜາດນ້ອຍ ຈາກຊາວ ກະສິກອນຜູ້ຜະລິດຫຼັກ ສູ່ຊາວກະສິກອນກຸ່ມອື່ນໆ, ເຊິ່ງພາກສ່ວນໃຫຍ່ ຂອງໂຄງການ ດັ່ງກ່າວ ແມ່ນກວມເອົາ ການຊ່ວຍແກ້ໄຂບັນຫາຂອງຊາວກະສິກອນ ໃນພາກສ່ວນເພາະ ລ້ຽງສັດນ້ຳ ທີ່ປະເທດກຳປູເຈຍ. ທຸກວິຊາໃນປຶ້ມຄຸ້ມແນະນຳສະບັບນີ້ ແມ່ນສາມາດຊ່ວຍແກ້ໄຂ ບັນຫາ ແລະ ສະຖານະການ ທີ່ຍັງຄົງເຫຼືອຢູ່ໃນທ້ອງຖິ່ນ ແລະ ຫວັງຢ່າງຍິ່ງວ່າ ປຶ້ມຄຸ້ມ ແນະນຳສະບັບນີ້ ຈະສາມາດນຳໄປໃຊ້ ໃນພາກສ່ວນເພາະລ້ຽງສັດນ້ຳ ໃນພາກຝື້ນອີກດ້ວຍ

ຄູ່ມືແນະນຳ ແນວທາງ ການຂະຫຍາຍເຕັກນິກ ຈາກຊາວກະສິກອນ ສູ່ ຊາວກະສິກອນ
ສຳລັບ ການເພາະລ້ຽງສັດນ້ຳຈືດຂະໜາດນ້ອຍ

(ຕົວຢ່າງ ການເພາະລ້ຽງສັດນ້ຳ ໃນເຂດນ້ຳກ່ອຍ ແລະ ເຂດຊາຍຝັ່ງ ໂດຍສະເພາະແມ່ນ ໃນ
ເຂດຊົນນະບົດທີ່ທຸກຍາກ).

ຄຳກ່າວຂອບໃຈ

ຂໍສະແດງຄວາມຮູ້ບຸນຄຸນ ຢ່າງລື່ນເຫຼືອມາຍັງ ອົງການ JICA ທີ່ໃຫ້ທຶນ ການສະໜັບສະໜູນ ກ່ຽວກັບການຈັດພິມ ປຶ້ມຄູ່ມືການແນະນຳ ການຜັນຂະຫຍາຍເຕັກນິກ ຈາກ ຊາວກະສິກອນຫຼັກ ສູ່ຊາວກະສິກອນກຸ່ມໃໝ່ ທີ່ມີຄວາມສົນໃຈ ສຳລັບວຽກງານການເພາະລ້ຽງສັດນ້ຳຂະໜາດນ້ອຍ ໃນຄັ້ງນີ້ດ້ວຍ. ພ້ອມດຽວກັນນັ້ນ ຂໍຂອບສະແດງຄວາມອີກຂອບໃຈ ຢ່າງລື່ນເຫຼືອ ມາຍັງ ທ່ານ ດຣ.ອີດົວໂດ ລິນໂນ (Dr. Eduardo Leano) ຊຶ່ງເປັນຜູ້ຂຽນ ແລະ ລຽບລຽງປຶ້ມ ຄູ່ມືສະບັບນີ້, ແລະ ກະຂໍສະແດງຄວາມຂອບໃຈ ສຳລັບການສະໜັບສະໜູນ ຈາກພະນັກງານວິຊາການຂອງກົມ ການບໍລິຫານການປະມົງ ແລະ ພະນັກງານໃນລະດັບທ້ອງຖິ່ນ (ແຂວງ ແລະ ເມືອງ)ຂອງປະເທດກຳປູເຈຍ ທີ່ຮ່ວມມືເປັນຢ່າງດີ ໃນການໃຫ້ການສຳພາດໃນຄັ້ງນີ້ດ້ວຍ. ໂດຍສະເພາະ ຂໍສະແດງຄວາມຮູ້ບຸນຄຸນຢ່າງລື່ນເຫຼືອ ທາງ ທ່ານ ຊິນດາ (Chin Da) ທີ່ໃຫ້ການຊ່ວຍເຫຼືອ ກ່ຽວກັບ ບົດລາຍງານ ແລະ ຮູບພາບປະກອບໃນປຶ້ມຄູ່ມືໃນຄັ້ງນີ້. ຂໍຊົມເຊີຍ ແລະ ຂອບໃຈ ຊາວກະສິກອນຜູ້ລ້ຽງທຸກທ່ານ ໂດຍສະເພາະ ແມ່ນຊາວກະສິກອນທີ່ເປັນທີ່ເປັນເປົ້າໝາຍຫຼັກໃນ ແຂວງ ກຳພິດ, ຕາແກ້ວ, ບັດຕຳບັງ ແລະ ແຂວງ ເປີສາດ ປະເທດ ກຳປູເຈຍ. ສຸດທ້າຍນີ້ຂໍຂອບອີກຂອບໃຈຢ່າງສຸດໃຈອີກຄັ້ງມາຍັງທຸກໆການຮ່ວມມືຂອງທຸກໆພາກສ່ວນ ທີ່ໃຫ້ການສະໜັບສະໜູນ ແລະ ໃຫ້ການຊ່ວຍເຫຼືອ ໃນການປະກອບສ່ວນ ກ່ຽວກັບປຶ້ມຄູ່ມືສະບັບນີ້ຈົນປະສົບຜົນສຳເລັດ

ສາລະບານ

ບົດຄວາມ ຂອງອົງການໃຈກ້າ (JICA)	i
ບົດຄວາມ ຂອງອົງການ ນາກ້າ (NACA)	vi
ຄຳນຳ	viii
ຄຳກ່າວຂອບໃຈ	x
1. ພາກນຳສະເໜີ	1
2. ວິທີການຖ່າຍທອດເຕັກນິກຈາກຊາວກະສິກອນ ສູ່ຊາວກະສິກອນ	3
3. ບົດບາດຂອງລັດຖະບານ ແລະ ພະແນກການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຕ່າງໆ	6
4. ກຸ່ມຊາວກະສິກອນຫຼັກ: ການເລືອກຕັ້ງ ແລະ ການເຝິກອົບຮົມ	11
5. ເຄື່ອນຍ້າຍກຸ່ມມຸມຊາວກະສິກອນຫຼັກ	15
6. ການຂະຫຍາຍເຕັກນິກ ຈາກຊາວກະສິກອນ ສູ່ ຊາວກະສິກອນ	17
7. ການຕິດຕາມກວດສອບ ແລະ ການປະເມີນຜົນ	22
8. ອ້າງເຖິງ ເອກະສານ	24

1. ພາກນຳສະເໜີ

ໃນປະຈຸບັນ ແມ່ນຍັງມີການເພາະລ້ຽງສັດນ້ຳຈືດຂະໜາດນ້ອຍໃນພາກພື້ນ ແລະ ສາມາດ ຕອບສະໜອງຜົນປະໂຫຍດຫຼາຍໆຢ່າງໃຫ້ແກ່ ຊາວກະສິກອນມນຊົນນະບົດ ເຊິ່ງປະກອບມີ ການລາຍໄດ້, ແຫຼ່ງອາຫານທີ່ໃຫ້ການປັບປຸງທາງ ດ້ານ ໂພສະນາການ ແລະ ການເພາະ ລ້ຽງສັດນ້ຳແບບຍືນຍົງ ໂດຍຜ່ານລະບົບການກະສິກຳແບບປະສານ. ໃນທະວີບອາຊີ, ການເພາະລ້ຽງສັດນ້ຳຂະໜາດນ້ອຍ ຄວນມີການຜະລິດແບບປະສານເຂົ້າໃນ ເສດຖະກິດກະສິກຳ ເພື່ອສ້າງຜົນປະໂຫຍດ ແລະ ປະສິດທະພາບແກ່ຊາວຜູ້ຜະລິດ. ດ້ວຍ ການສະໜັບສະໜູນດ້ວຍເຕັກນິກທີ່ມີເໝາະສົມ ແລະ ມີການຕອບສະໜອງແນວພັນທີ່ດີ (Yamao,2013). ເຖິງແນວໃດກໍ່ຕາມ, ຄວາມຈຳເປັນໃນການພັດທະນາ ແລະ ປັບປຸງ ທາງດ້ານ ເຕັກໂນໂລຢີ ຍັງບໍ່ທັນບັນເໜາະສົມເທົ່າທີ່ຄວນ ໃນການສົ່ງຕໍ່ຂໍ້ມູນ ແລະ ຄວາມ ຮູ້ ໃຫ້ຊາວ ກະສິກອນຜູ້ຜະລິດໃນຊົນນະບົດ. ນີ້ແມ່ນຜົນໄດ້ຮັບຂອງສັງຄົມໃນຊົນນະບົດ ໂດຍສະເພາະແມ່ນການພັດທະນາ ປະເທດ. ການຂາດເຂີນ ແລະ ຖືກຂັດຂວາງ ທາງດ້ານ ການເຂົ້າເຖິງ ເປັນຕົ້ນແມ່ນເຕັກນິກການຜະລິດແນວພັນທີ່ດີ ຕະຫຼອດເຖິງ ການລ້ຽງສັດນ້ຳ, ເຊິ່ງພາດສ່ວນດັ່ງກ່າວນີ້ແມ່ນຍັງຕ້ອງໄດ້ຮັບການປັບປຸງ ແລະ ແກ້ໄຂ ເພື່ອໃຫ້ເຂົ້າເຖິງເຕັກ ໂນໂລຢີດ້ານກະຜະລິດໃຫ້ມີຄວາມເໝາະສົມ ແລະ ມີປະສິດທິພາບ.

ການດຳເນີນການຂະຫຍາຍເຕັກນິກກ່ຽວກັບການຂະຫຍາຍພັນສັດນ້ຳ ຈາກຊາວກະສິກອນ ສູ່ຊາວກະສິກອນ ໂດຍສະເພາະກັບຊາວກະສິກອນທີ່ທຸກຍາກ ໃນສັງຄົມໃນຊົນນະບົດ. ຈະ ເຫັນໄດ້ວ່າ ແນວທາງດັ່ງກ່າວ ຖືວ່າເປັນວິທີການທີ່ມີປະສິດທິພາບ. ຜົນປະໂຫຍດຂອງ ໂຄງການນີ້ແມ່ນຊ່ວຍ ເຜີຍແຜ່ ແລະ ເຝິກອົບຮົມໃຫ້ຊາວກະສິກອນຂະໜາດນ້ອຍ (ເຊິ່ງ ສາມາດເຝິກໄດ້ທັງຊາວກະສິກອນຜູ້ຍິງ ແລະ ຜູ້ຊາຍ) ຈາກຊາວກະສິກອນຫຼັກ ທີ່ໄດ້ຜ່ານ ເຝິກອົບຮົມກ່ຽວກັບເຕັກນິກການພັດທະນາການເພາະລ້ຽງສັດນ້ຳ ທີ່ຊາວກະສິກອນຫຼັກໄດ້ ຜ່ານການປະຕິບັດ ແລະ ການທົດລອງນຳໃຊ້ຜ່ານມາແລ້ວນຳມາຖ່າຍທອດຕໍ່. ເຖິງແນວໃດ ກໍ່ຕາມ ໂຄງການຖ່າຍທອດຄວາມຮູ້ຈາກຊາວກະສິກອນຫຼັກ ສູ່ຊາວກະສິກອນກຸ່ມໃໝ່ດ້ວຍ ກັນເອງ ແລະ ສິ່ງທີ່ສຳຄັນທີ່ສຸດໃນການສົ່ງຂໍ້ມູນ ແລະ ຄວາມຮູ້ຈາກຊາວກະສິກອນຫຼັກສູ່ ຊາວກະສິກອນກຸ່ມໃໝ່ ໃນສັງຄົມຊົນນະບົດ ແມ່ນການຖ່າຍທອດເປັນພາສາທ້ອງຖິ່ນຂອງ ພວກເຂົາເອງ ແລະ ອີກຢ່າງໜຶ່ງແມ່ນຂຶ້ນກັບການເຂົ້າຫາງາຍທາງຊັບພະຍາກອນ ຂອງ ຊາວກະສິກອນ ໃນທ້ອງຖິ່ນນັ້ນໆອີກດ້ວຍ.

ການຖ່າຍທອດເຕັກນິກການເພາະລ້ຽງສັດນໍ້າ ຈາກຊາວກະສິກອນ ສຸ່ຊ່າກະສິກອນ ຂັ້ນຕອນເລີ່ມຕົ້ນ ແມ່ນການຄັດເລືອກເອົາ ກຸ່ມຊາວກະສິກອນທີ່ເປັນຫຼັກ, ເຊິ່ງພວກເຂົາສາມາດນໍາໃຊ້ເຕັກໂນໂລຢີ ເຂົ້າໃນການເພີ່ມຜົນຜະລິດໃຫ້ແກ່ການເພາະລ້ຽງສັດນໍ້າຂອງພວກເຂົາ. ໝາຍຄວາມວ່າໂຄງການນີ້ບໍ່ພຽງແຕ່ເພີ່ມຜົນປະໂຫຍດທາງດ້ານເສດຖະກິດ ໃຫ້ແກ່ຊາວກະສິກອນຜູ້ຜະລິດ ແຕ່ຍັງຊ່ວຍເພີ່ມບົດບາດ ໃນການເປັນຜູ້ນໍາໃນທ້ອງຖິ່ນ ຫຼື ພະນັກງານການສົ່ງເສີມໃນທ້ອງຖິ່ນອີກດ້ວຍ. ການຖ່າຍທອດເຕັກນິກກ້ຽວກັບການເພາະລ້ຽງສັດນໍ້າ ໃຫ້ຊາວກະສິກອນລຸ້ນຕໍ່ໄປ, ບັນຊາວກະສິກອນຫຼັກ ແມ່ນຍັງຕ້ອງໄດ້ຝຶກຈາລະນາ ແລະ ຄັດເລືອກ-ເອົາຊາວກະສິກອນກຸ່ມໃໝ່ທີ່ມີຄວາມສົນໃຈໃນການເພາະລ້ຽງສັດນໍ້າ ກ່ອນເຂົ້າເຝິກອົບຮົມທາງດ້ານເຕັກນິກການເພາະລ້ຽງສັດນໍ້າ ດັ່ງນັ້ນ ມັນມີຜົນປະໂຫຍດຢ່າງຫຼວງຫຼາຍໃຫ້ແກ່ຊາວກະສິກອນໃນຊຸມນະບົດ ແລະ ພ້ອມກັນນັ້ນຍັງຊ່ວຍພວກເຂົາໃນການເພີ່ມ ຜົນຜະລິດຈາກຝາມການຜະລິດຂະໜາດນ້ອຍຂອງພວກເຂົາ. ນອກຈາກນັ້ນຍັງເປັນການເສີມສ້າງສາຍສໍາພັນ ແລະ ການຮ່ວມມືລະຫວ່າງຊາວກະສິກອນດ້ວຍກັນເອງ ເຊັ່ນ ລະຫວ່າງຜູ້ຜະລິດ/ຜູ້ຕອບສະໜອງທາງດ້ານແນວພັນ ເຊິ່ງໂຄງການນີ້ໄດ້ຝຶກໃຫ້ເຮົາເຫັນແລ້ວວ່າ ມັນເປັນລະບົບທີ່ມີປະສິດທິພາບໃນການພັດທະນາຄວາມຍືນຍົງໃຫ້ແກ່ການພັດທະນາການເພາະລ້ຽງສັດນໍ້າຂະໜາດນ້ອຍ ໃຫ້ແກ່ຊາວກະສິກອນ.

ຈາກການປະກອນສ່ວນ ທາງດ້ານທາດ້ານປະສິບການ ດ້ວຍຊາວກະສິກອນໃນທ້ອງຖິ່ນເອງ ໃນແຕ່ລະປະເທດທີ່ ອົງການJICA ໃຫ້ການຊ່ວຍເຫຼືອ ແລະ ສະໜັບສະໜູນ. ມັນມີຄຸນຄ່າສໍາລັບຊາວກະສິກອນ ຜູ້ສະໜັກຮ່ວມໃນການດໍາເດີນໂຄງການໃນຄັ້ງນີ້ (NACA JICA, 2013). ໃນການດໍາເນີນໂຄງການຂັ້ນເບື້ອງຕົ້ນມີພຽງ ອ່າງ ແລະ ໜອງເພາະລ້ຽງ ຈໍານວນເລັກໜ້ອຍ, ໂດຍປົກຄຸມແລ້ວຊາວກະສິກອນໃຊ້ ແລະ ຂະຫຍາຍເນື້ອທີ່ສ່ວນໃຫຍ່ ເພື່ອຜະລິດລູກປາເປັນຈໍານວນຫຼວງຫຼາຍ (ຈາກບໍ່ເພາະພັນ ແລະ ບໍ່ອະນຸບານລູກປາ) ແລະ ປາຊີ້ນ (ຈາກໜອງຜະລິດປາຊີ້ນ). ຊາວກະສິກອນຜູ້ຜະລິດລູກປາ ສາມາດຕອບສະໜອງລູກປາ ໃຫ້ກັບຊາວກະສິກອນໃນທ້ອງຖິ່ນອື່ນໆ (ໂດຍປົກກະຕິ ແມ່ນໄດ້ຈາກຊາວກະສິກອນຜູ້ທີ່ໄດ້ຜ່ານການເຝິກອົບຮົມ ຈາກໂຄງການຖ່າຍທອດເຕັກນິກການເພາະລ້ຽງສັດນໍ້າ ຈາກກຸ່ມຊາວກະສິກອນຫຼັກ ສຸ່ກຸ່ມຊາວກະສິກອນອື່ນໆທີ່ມີຄວາມສົນໃຈ) ແລະ ຍັງໄດ້ຈໍາໜ່າຍປາທີ່ຢູ່ໃນເກນມາດຕະຖານຄວາມຕ້ອງການຂອງຕະຫຼາດ ໃຫ້ແກ່ຕະຫຼາດອີກດ້ວຍເພື່ອສ້າງລາຍຮັບເພີ່ມໃຫ້ແກ່ຄອບຄົວ. ນອກຈາກນັ້ນພວກເຂົາຍັງໃຫ້ການຊ່ວຍເຫຼືອ ໃນການໃຫ້ຄໍາ

ປຶກສາກ່ຽວກັບປະສົບປະການເຕັກນິກການເພາະລ້ຽງສັດນ້ຳຈືດຈະໜາດນ້ອຍ ໃຫ້ກັບຊາວ
ກະສິກອນຜູ້ມີຄວາມສົນໃຈ ໃນທ້ອງຖິ່ນຂອງເຂົາເອງ ລວມທັງ ເພື່ອນບ້ານ, ເພື່ອເຮັດໃຫ້
ວຽກງານການເພາະລ້ຽງສັດນ້ຳມີການຂະຫຍາຍຕົວ.

ໃນບາງກໍລະນີ, ຊາວກະສິກອນໃນເຂດທ້ອງຖິ່ນ ຜູ້ທີ່ໄດ້ຜ່ານການຝຶກອົບຮົມ ດ້ວຍຊາວ
ກະສິກອນທີ່ເປັນຫຼັກ ຫຼືໄດ້ຜ່ານການຝຶກອົບຮົມມາກ່ອນແລ້ວແມ່ນສາມາດນຳເອົາຄວາມຮູ້
ຂອງຕົນເອງໄປຜັນຂະຫຍາຍໃຫ້ ກັບຊາວກະສິກອນລຸ້ນອື່ນໆທີ່ມີຄວາມສົນໃຈກ່ຽວກັບ
ວຽກງານການເພາະລ້ຽງສັດນ້ຳ. ເຖິງການດຳເນີນງານອາດຈະພົບພໍ້ບັນຫາກໍ່ຕາມ (ຕົວຢ່າງ:
ການພົບພໍ້ຄວາມຍຸ້ງຍາກກ່ຽວກັບຂັ້ນຕອນການຄັດເລືອກ ຊາວກະສິກອນຫຼັກ, ການສະ
ໜັກໃຈຂອງຊາວກະສິກອນ ໃນການເຂົ້າຮ່ວມໂຄງການ). ຜົນໄດ້ຮັບຈາກການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ
ໂຄງການ ຂອງອົງການ JICA ໃນບາງປະເທດ ໃນພາກພື້ນແມ່ນໄດ້ສາມາດຖອດຖອນ
ບົດຮຽນ ແລະ ກຳນົດປະສິດທິພາບໃນການຈັດຕັ້ງໂຄງການ ຈາກການຂະຫຍາຍເຕັກນິກ
ໂລຍິການເພາະລ້ຽງສັດນ້ຳຂະໜາດນ້ອຍຈາກຊາວກະສິກອນຫຼັກ ສູ່ຊາວກະສິກອນຄົນອື່ນໆ
ດ້ວຍກັນເອງ.

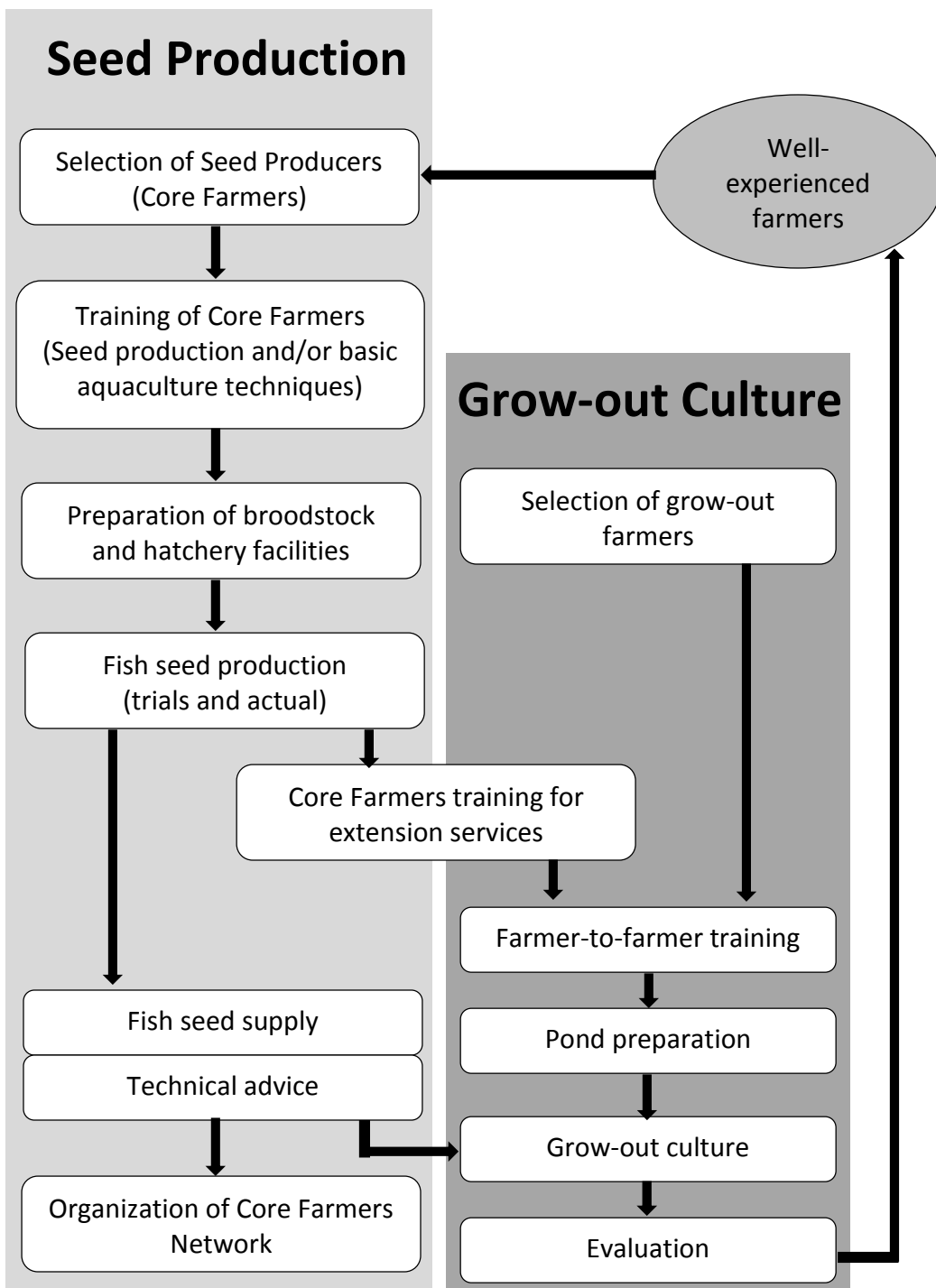
2. ວິທີການຖ່າຍທອດເຕັກນິກຈາກຊາວກະສິກອນ ສູ່ຊາວກະສິກອນ

ໃນຫຼາຍປີຜ່ານມາ ຫຼາຍໆໂຄງການຮ່ວມມືທາງດ້ານເຕັກນິກ ຂອງອົງການ JICA ໄດ້ນຳ
ເອົາຜົນການຄົ້ນຄວ້າວິໄຈ ແລະ ການພັດທະນາການ ການຂັບເຄື່ອນ ການຂະຫຍາຍການ
ບໍລິການທາງດ້ານວຽກງານການເພາະລ້ຽງສັດນ້ຳ ໃຫ້ແກ່ຊາວກະສິກອນຜູ້ຜະລິດສັດນ້ຳ,
ຜົນໄດ້ຮັບຈາກຈຳນວນໂຄງການ ການແກ້ໄຂຈັດການກ່ຽວກັບ ກິດຈະກຳການຂະຫຍາຍ
ການເພາະລ້ຽງສັດນ້ຳຂະໜາດນ້ອຍ (Chikami, 2013). ເຖິງແມ່ນວ່າ ໂຄງການຈະ
ປະສົບຜົນສຳເລັດແລະ ປະຈັກຕາໃນບົດລາຍງານກໍ່ຕາມ ແຕ່ວ່າການຂະຫຍາຍການຕອບສະ
ໜອງ ແລະ ຜົນກະຜົນວຽກໃຫ້ມີປະສິດທິພາບຕໍ່ວຽກງານການເພາະລ້ຽງສັດນ້ຳໃນອານາ
ຄົດ ແມ່ນເປັນເລື່ອງທີ່ບໍ່ງ່າຍເລີຍ. ໂດຍສະເພາະແມ່ນການເສີມຂະຫຍາຍວຽກງານ ແລະ
ຄວາມຮັບຜິດຊອບໃນການບໍລິການ. ນອກຈາກນີ້, ລະບົບການຂະຫຍາຍຂອງລັດຖະບານ
ໂດຍສະເພາະແມ່ນໃນບັນດາປະເທດທີ່ກຳລັງພັດທະນາ ເຊິ່ງເຮົາຈະພົບເຫັນຂໍ້ຈຳກັດທີ່ເປັນ
ພື້ນຖານ ເຊັ່ນວ່າ: ການຂາດເຂີນດ້ານທຶນສະໜັບສະໜູນ, ຂາດຜູ້ຂັບເຄື່ອນໃນການ
ຂະຫຍາຍວຽກງານ ແລະ ຂາດຄູ່ຝຶກເປັນຕົ້ນ (Chikami, 2013). ການຂາດທັງໝົດ

ເຫຼົ່ານີ້ ແມ່ນສິ່ງຜິດໃຫ້ ມີການຂາດເຂີນທາງດ້ານແນວພັນສັດນໍ້າ ກໍ່ຄືກັບ ການຂາດພໍ່ແມ່ ພັນສໍາລັບການພັດທະນາ ການເພາະລ້ຽງນໍ້າຈືດຂະໜາດນ້ອຍໃນອານາຄົດ.

ເພື່ອເປັນການ ເອົາຊະນະກັບບັນຫາທີ່ພົບພໍ້, ການຂະຫຍາຍການຖ່າຍທອດຄວາມຮູ້ກ່ຽວ ກັບການເພາະລ້ຽງສັດນໍ້າ ຈາກຊາວກະສິກອນ ສູ່ຊາວກະສິກອນ ໄດ້ຮັບການອະນຸມັດ, ພັດທະນາ ແລະ ໄດ້ຖືກຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ໂດຍຖືເອົາວຽກງານດັ່ງການເປັນກຸ່ມແຈສໍາຄັນ ໃນ ບັນດາປະເທດຊະມາຊິກອາຊຽນ ທີ່ຖືກເອົາການເພາະລ້ຽງສັດນໍ້າຂະໜາດນ້ອຍເປັນສິ່ງ ສໍາຄັນ ແລະ ຈໍາເປັນຕໍ່ການດໍາລົງຊີວິດຂອງມວນມະນຸດ. ນີ້ແມ່ນມີຈຸດປະສົງ ເພື່ອການ ຕອບສະໜອງ ຄວາມຮຽກຮ້ອງຕ້ອງການຂອງລັດຖະບານໃນການຂະຫຍາຍວຽກງານ ເພື່ອ ການພັດທະນາວຽກງານການເພາະລ້ຽງສັດນໍ້າໃຫ້ນັບມື້ນັບມີການຂະຫຍາຍຕົວ ໂດຍ ສະເພາະແມ່ນການພັດທະນາໃຫ້ມີຄວາມຍືນຍົງ ໃຫ້ແກ່ຊາວກະສິກອນໃນຊົນບົດ. ກຸ່ມແຈ ສໍາຄັນຂອງໂຄງການນີ້ ແມ່ນເພື່ອ ສະແດງໃຫ້ເຫັນເຖິງຮູບປະທໍາກ່ຽວກັບແນວທາງການ ການຖ່າຍທອດເຕັກນິກການເພາະລ້ຽງສັດນໍ້າຂະໜາດນ້ອຍ ຈາກຊາວກະສິກອນສູ່ຊາວ ກະສິກອນ ເຊິ່ງເປັນແນວທາງທີ່ມີກົນໄກການພັດທະນາ ການເພາະລ້ຽງສັດນໍ້າໃຫ້ມີຄວາມ ຍືນຍົງດ້ວຍຕົວຂອງມັນເອງ , ໂດຍອາໄສ ຫຼື ປັດສະການຊ່ວຍເຫຼືອ ຂອງລັດຖະບານ, ເຊິ່ງ ມີຕົວຢ່າງ ການສາທິດໃຫ້ເບິ່ງ ໃນຮູບທີ່1.

ໂຄງການນີ້ ຈະປະສົບຜົນສໍາເລັດ ກໍ່ຕໍ່ເມື່ອຊາວກະສິກອນສາມາດ ປັບໃຊ້ເຕັກໂນໂລຢີການ ເພາະລ້ຽງສັດນໍ້າຂະໜາດນ້ອຍ ໂດຍປາສະຈາກ ຫຼືອາໄສ ຈໍານວນເງິນຂະໜາດນ້ອຍ ແລະ ເສດຖະກິດທີ່ຍຸ່ງຍາກ. ສໍາລັບເຫດຜົນນີ້ເຕັກນິກການຈັດການເຮັດຝາມປາຂະໜາດນ້ອຍ ຄວນຕ້ອງເນັ້ນຕົ້ນທຶນຕໍ່າ, ໃຊ້ວິທີການທີ່ງ່າຍດາຍ ແລະ ປະຕິບັດງ່າຍເຊັ່ນກັນ. ປະສົບການ ທີ່ໄດ້ຮັບການຖ່າຍທອດໂດຍຊາວກະສິກອນ ໃນປະເທດທີ່ໄດ້ຮັບການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດວຽກ ງານດັ່ງກ່າວມາກ່ອນ ໄດ້ສະແດງໃຫ້ເຫັນໄດ້ວ່າ ຊະນິດຜັນປາທິປາ ທີ່ເໝາະສົມ ໃນ ການລ້ຽງ ມີທັງຊະນິດປາທີ່ກົນທັງຊື່ນແລະພືດ ແລະ ປາທີ່ກົນພືດພຽງຢ່າງດຽວຊະນິດປາ ດັ່ງກ່າວແມ່ນປະກອບດ້ວຍ ປານິນ, ປາເກັດແລບ, ປາໄນ ແລະ ຕະກຸນປາມີເກັດ ຊະນິດ ຕ່າງໆ ແມ່ນເໝາະສົມກັບຊາວກະສິກອນທີ່ລ້ຽງປາໃສ່ບໍ່ດິນ ຂະໜາດນ້ອຍ (ເໝາະສໍາລັບ ຜູ້ລ້ຽງຂະໜາດນ້ອຍ/ ມີຝາມຢູ່ຫຼັງເຮືອນ) ແລະ ລະບົບການລ້ຽງທີ່ຕ້ອງການ ປັດໃຈການ ຜະລິດທີ່ນ້ອຍສຸດ.

ຮູບທີ່ 1: ໂຄງຮ່າງການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ຂອງໂຄງການ ກ່ຽວກັບ ແນວທາງການຂະຫຍາຍການເພາະລ້ຽງສັດນ້ຳຈິດຈາກຊາວກະສິກອນ ສູ່ຊາວກະສິກອນ (ກວດແກ້ໂດຍ ກົມບໍລິຫານການປະມົງຂອງປະເທດກຳປູເຈຍ ແລະ JICA (modified from FIA and JICA, 2014).

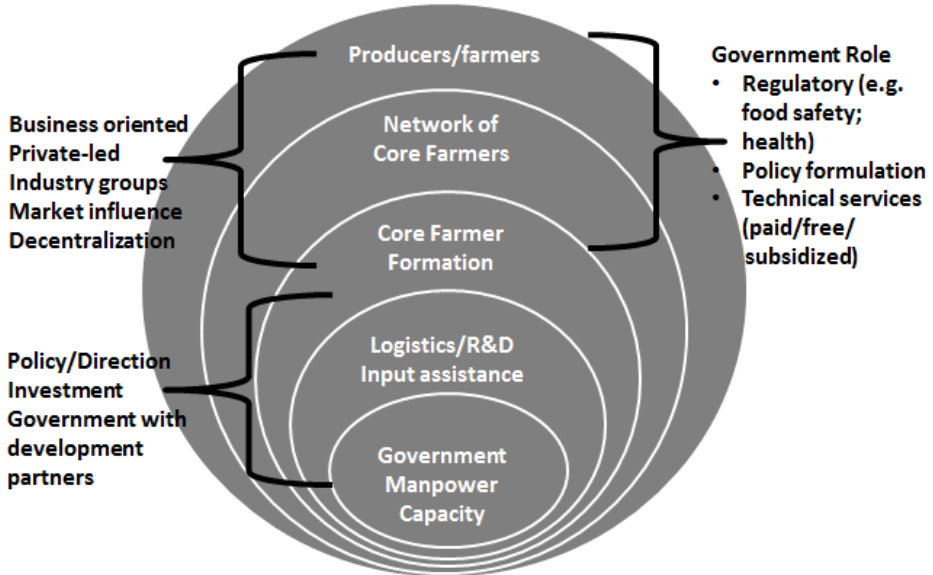
ນອກຈາກນັ້ນ, ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງການ ຍັງສາມາດຕອບສະໜອງ ໂອກາດທີ່ເທົ່າທຽມ ກັນ ທັງການເຂົ້າຫາຂໍ້ມູນ ແລະ ການພັດທະນາທັກສະ ທັງຊາວກະສິກອນຍິງ ແລະ ຊາຍ.

ຜົນໄດ້ຮັບຈາກການ ຖ່າຍທອດເຕັກໂນໂລຢີ ກ່ຽວກັບການເພາະລ້ຽງສັດນໍ້າຈືດຂະໜາດ ນ້ອຍ ຈາກຊາວກະສິກອນ ສູ່ທຸກຊາວກະສິກອນ ໃນບັນດາປະເທດທີ່ເປັນກຸ່ມແຈສໍາຄັນໃນ ພາກພື້ນ ອາຊີຕາເວັນອອກສຽງໃຕ້ (ຕົວຢ່າງ: ປະເທດລາວ ແລະ ປະເທດກໍາປູເຈຍ) ບົດຮຽນຈາກໂຄງການດັ່ງກ່າວ ຍັງສາມາດກາຍເປັນສັກກະຍະພາບ ໃນການໝູນນໍາໃຊ້ ໃນ ລະບົບເພາະລ້ຽງສັດນໍ້າຈືດຂະ ໜາດນ້ອຍອື່ນໆ (ຕົວຢ່າງ ການເພາະລ້ຽງໃນເຂດນໍ້າກ່ອຍ ແລະ ນໍ້າທະເລ). ນອກຈາກນັ້ນໃນບັນດາປະເທດຕ່າງໆທີ່ກໍາລັງພັດທະນາໃນທົ່ວໂລກ ຍັງ ມີມີການນໍາໃຊ້ ແລະ ປະຕິບັດ ວຽກງານການຖ່າຍທອດເຕັກນິກ ຈາກຊາວກະສິກອນຫຼັກ ໄປສູ່ຊາວກະສິກອນກຸ່ມອື່ນໆທີ່ມີຄວາມສົນໃຈ ກ່ຽວກັບວຽກງານການເພາະລ້ຽງສັດນໍ້າຈືດ ຂະໜາດໜ້ອຍ ຢູ່ໃນປະເທດຂອງພວກເຂົາອີກດ້ວຍ.

3. ບົດບາດຂອງລັດຖະບານ ແລະ ພະແນກການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຕ່າງໆ

ຄວາມຍືນຍົງຂອງການເພາະລ້ຽງສັດນໍ້າຈືດຂະໜາດນ້ອຍ ໃນບໍລິບົດທີ່ວ່າ: ເຕັກໂນໂລຢີ ການຜະລິດທີ່ເປັນມິດກັບສິ່ງແວດລ້ອມ ທີ່ສະແດງໃຫ້ເຮົາເຫັນ ໃນຮູບພາບທີ 2 (JICA, NACA, DOF 2013). ມັນແມ່ນການປົກຄອງຂອງລັດຖະບານກ່ຽວກັບການພົວພັນກັບ ຂອງການພັດທະນາສະຖານະພາບຂອງປະເທດນັ້ນໆ. ເຊິ່ງມີອໍານາດໃນການປົກຄອງ ສາມາດກໍານົດ ນະໂຍບາຍ ແລະ ຄໍາສັ່ງໃນອານາຄົດກ່ຽວກັບການພັດທະນາ ການເພາະ ລ້ຽງສັດນໍ້າຂະໜາດນ້ອຍ. ສໍາລັບກົດຈະກໍາຂະຫຍາຍການເພາະລ້ຽງສັດນໍ້າຂະໜາດນ້ອຍ, ປະສິດທິພາບ ແລະ ຄວາມອາດສາມາດ ຂອງອໍານາດການປົກຄອງຂອງລັດຖະບານ ແລະ ພະແນກການຕ່າງໆ ທີ່ມີຄວາມກ່ຽວຂ້ອງກັບວຽກງານການເພາະລ້ຽງສັດນໍ້າຈືດຂະໜາດນ້ອຍ ແມ່ນເປັນກຸ່ມແຈສໍາຄັນ ໃນການສົ່ງເສີມເຕັກໂນໂລຢີ ຫຼືເຕັກນິກການເພາະລ້ຽງສັດນໍ້າຈືດ ຕ່າງໆ. ລັດຖະບານ ແລະ ຫຸ້ນສ່ວນ ໃນການຮ່ວມພັດທະນາວຽກງານການເພາະລ້ຽງ ສັດນໍ້າ ຈືດຂະໜາດນ້ອຍ ແມ່ນສາມາດສົ່ງເສີມວຽກງານດັ່ງກ່າວ ໂດຍການເລືອກໃຊ້ ແນວທາງ ການຖ່າຍທອດຄວາມຮູ້ຈາກຊາວກະສິກອນ ສູ່ ຊາວກະສິກອນດ້ວຍກັນເອງ ໂດຍຜ່ານການ ເນົ່າໃຊ້ນະໂຍບາຍຕ່າງໆຂອງລັດ ແລະ ພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ, ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ແລະ

ຄູ່ມືແນະນຳ ແນວທາງ ການຂະຫຍາຍເຕັກນິກ ຈາກຊາວກະສິກອນ ສູ່ ຊາວກະສິກອນ
ສຳລັບ ການເພາະລ້ຽງສັດນ້ຳຈືດຂະໜາດນ້ອຍ

ຮູບທີ່2: ຄວາມຍືນຍົງຂອງການເພາະລ້ຽງສັດນ້ຳຈືດຂະໜາດນ້ອຍ ພາຍໃຕ້ການນຳໃຊ້ ລະບົບ ແລະ ເຕັກນິກ ການເພາະລ້ຽງສັດນ້ຳ (JICA, NACA, DOF, 2013).

ການອອກຄຳສັ່ງ, ການຕອບສະໜອງໂຄງລ່າງພື້ນຖານ ທີ່ມີຄວາມຈຳເປັນແຕ່ຍັງຂາດເຂີນ ຫຼື ບໍ່ພຽງພໍກັບຄວາມຕ້ອງການແລະ ການລົງທຶນໃນການສ້າງຊັບພະຍາກອນມະນຸດ. ການຕອບສະໜອງຂອງລັດຖະບານຕໍ່ກັບ ການບໍລິການຕ່າງໆເຫຼົ່ານີ້ແມ່ນເປັນການຕອບສະໜອງທີ່ຈຳເປັນ ແລະ ບໍ່ຕ້ອງການຄ່າຕອບແທນໃດໆ, ໂດຍສະເພາະແມ່ນການສ້າງຊັບພະຍາກອນມະນຸດ ແລະ ໃນກໍລະນີທັງໝົດ ຂອງການຕອບສະໜອງກ່ຽວກັບໂຄງລ່າງພື້ນຖານທີ່ມີຄວາມກ່ຽວຂ້ອງກັບການໃຫ້ສະໜັບສະໜູນທາງດ້ານເຕັກນິກ. ລັດຖະບານຍັງມີບົດບາດສຳຄັນ ກ່ຽວກັບການອອກກົດລະບຽບຫຼື ລະບຽບການຕໍ່ກັບຫຼາຍໆບັນຫາອື່ນໆ ອີກທີ່ເຫັນວ່າມີຄວາມສຳຄັນກັບການເພາະລ້ຽງສັດນ້ຳ ນ້ອຍ ເຊິ່ງປະກອບດ້ວຍ ກົດລະບຽບກ່ຽວກັບການຈັດການທ່າງດ້ານສຸຂະພາບ ແລະ ຄວາມປອດໄພກ່ຽວກັບອາຫານ ທີ່ມະນຸດເຮົາບໍລິໂພກ ທີ່ໄດ້ຈາກ ຜະລິດຕະພັນສັດນ້ຳອີກດ້ວຍ.

ກ່ຽວກັບການເຝິກອົບຮົມ ແລະ ການຂະຫຍາຍວຽກງານການເພາະລ້ຽງສັດນ້ຳ ບົດບາດຂອງລັດຖະບານ ແລະ ຫຸ້ນສ່ວນຕ່າງໆໃນການຮ່ວມພັດທະນາ ແມ່ນມີຄວາມສຳຄັນໃນການເຝິກອົບຮົມ ແລະ ການໃຫ້ຄຳປຶກສາ ແກ່ໃຊາວກະສິກອນຫຼັກ (CFs)ຈົນກວ່າພວກເຂົາຈະ

ຮູບທີ່ 3: ໂພສເຕີ ເປັນພາສາທ້ອງຖິ່ນ (ຂະແມ) ທີ່ໃຊ້ໃນການເຝິກອົບຮົມ ແລະ ກິດຈະກຳຕ່າງໆ ກ່ຽວກັບການເພາະລ້ຽງສັດນ້ຳ. ຮູບພາບດັ່ງກ່າວແມ່ນມາຈາກກົມບໍລິຫານການປະມົງ ປະເທດກຳປູເຈຍ. Photo courtesy of FIA, Cambodia.

ສາມາດ ພັດທະນາຄວາມອາດສາມາດ ແລະ ຄວາມໝັ້ນໃຈໃນການຖ່າຍທອດຄວາມຮູ້ ໃຫ້ແກ່ຊາວກະສິກອນຄົນອື່ນໆໄດ້. ນອກຈາກນັ້ນ ລັດຖະບານຍັງຕ້ອງຮັບຜິດຊອບ ໃນວຽກງານການພັດທະນາ, ການຜະລິດສັດນ້ຳ ແລະ ການຜັນຂະຫຍາຍ ເນື້ອໃນຂອງການເຝິກອົບຮົມ ຊຶ່ງຄວນຕອບສະ ໜອງຂໍ້ມູນຕ່າງໆເປັນພາສາທ້ອງຖິ່ນຂອງຊາວກະສິກອນຜູ້ເພາະລ້ຽງເອງ. ເນື້ອໃນຕ່າງໆເຫຼົ່ານີ້ຄວນມີການຈັດພິມໃສ່ ໂພສເຕີ, ການຜັນຂະຫຍາຍດ້ວຍການກະຈາຍທາງສຽງ ແລະສື່ປະຈຳກາອື່ນໆ ທີ່ຊ່ວຍໃຫ້ເຂົາເຈົ້າ ສາມາດເຂົ້າໃຈເຖິງວຽກງານ ດັ່ງກ່າວຢ່າງລະອຽດຖືກຕ້ອງ ແລະ ສື່ຕ່າງໆ ທີ່ທາງລັດຖະບານຈັດຫາໃຫ້ນັ້ນ ກໍຕ້ອງໃຫ້ເໝາະສົມກັບຊາວກະສິກອນເຊັ່ນກັນ ເພາະສື່ຕ່າງໆເຫຼົ່ານັ້ນແມ່ນຈະຖືກນຳໃຊ້ໂດຍຊາວກະສິກອນຫຼັກ ທີ່ໃຊ້ສຳລັບກິດຈະກຳກ່ຽວກັບວຽກງານການຂະຫຍາຍການບໍລິການທາງດ້ານການເພາະລ້ຽງສັດນ້ຳຈິດຂະໜາດນ້ອຍ ຈາກຊາວກະສິກອນຫຼັກ ສູ່ຊາວກະສິກອນກຸ່ມອື່ນໆທີ່ມີຄວາມສົນໃຈໃນວຽກງານນີ້ (ຕົວຢ່າງສະແດງ ໃນຮູບທີ່ 3, ໂພສເຕີກ່ຽວກັບການເຝິກອົບຮົມໃນທ້ອງຖິ່ນ ທີ່ຊາວກະສິກອນຫຼັກໃຊ້ເຂົ້າໃນການເຝິກອົບຮົມໃນປະເທດ ກຳປູເຈຍ). ການເລືອກ ແລະ ການພັດທະນາຮູບແບບຟາມ ຄວນມີການປະຕິດບັດ ແລະ ສາທິດທົດລອງໃນ ນອກສະຖານທີ່ ກ່ຽວກັບການຈັດການທີ່ດີກ່ຽວກັບ ການເພາະ

ລ້ຽງສັດນ້ຳຂະໜາດນ້ອຍ ໃຫ້ມີປະສິດທິພາບ ກ່ຽວກັບການຜະລິດແນວຝັນ/ລູກແປ່າ ແລະ ການລ້ຽງບາຊີ້ນ ທີ່ສາມາດຜະລິດຂະໜາດໃຫ້ໄດ້ຕາມມາດຖານຄວາມຮຽກຮ້ອງຕ້ອງການ ຂອງຕະຫຼາດ ໃນອານາຄົດໄດ້.

ນອກຈາກນັ້ນ, ການບໍລິການກ່ຽວກັບ ຕ່ອງໂສ້ການຕອບສະໜອງຜົນຜະລິດ ແມ່ນມີ ບົດບາດສຳຄັນໃນການຂະຫຍາຍວຽກງານນີ້ດ້ວຍ. ຕົວຢ່າງການບໍລິການກ່ຽວກັບຕ່ອງໂສ້ ການຕອບສະໜອງ ອາຫານ ແລະ ປັດໃຈການຕອບສະໜອງຕ່າງໆ ທີ່ສາມາດຕອບສະໜອງ ແລະໃຫ້ການແນະນຳທາງດ້ານເຕັກນິກ ແກ່ກຸ່ມຊາວກະສິກອນ ໂດຍຜ່ານການນຳໃຊ້ກົດ ລະບຽບຂອງທີ່ລັດຖະບານກຳນົວໄວ້ ແມ່ນມີຄວາມສຳຄັນຫຼາຍ. ດັ່ງນັ້ນ, ການຂະຫຍາຍ ເຕັກໂນໂລຢີທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບການເພາະລ້ຽງສັດນ້ຳຂະໜາດນ້ອຍ ຍັງສາມາດສົ່ງເສີມ ໃນ ລະດັບປະເທດ, ທ້ອງຖິ່ນ ຫຼື ລະດັບຝາມ ໂດຍຜ່ານການນຳໃຊ້ການຂະຫຍາຍຂໍ້ມູນ ທີ່ໃຊ້ສື່ ທີ່ແຕກຕ່າງກັນ ໂດຍທີ່ອຳນວຍຄວາມສະດວກໃຫ້ຊາວກະສິກອນສາມາດເຂົ້າຫາແຫຼ່ງຂໍ້ມູນ ໄດ້ງ່າຍ.

ໜ້າທີ່ຂອງລັດຖະບານໃນການຂະຫຍາຍພະນັກງານ

ການຂະຫຍາຍພະນັກງານວິຊາການ , ໃນການຮັບໜ້າທີ່ໃນການພັດທະນາ ວຽກງານການ ເພາະລ້ຽງສັດນ້ຳ ແລະ ເຮັດໜ້າທີ່ສົ່ງເສີມການ ການເພາະລ້ຽງສັດນ້ຳຂະໜາດນ້ອຍ ຄວນ ມີຄວາມຮັບຜິດຊອບ ໃນການດຳເນີນໜ້າທີ່ຂອງຕົນເອງ ໃນລະດັບສັງຄົມ (JICA and FIA, 2014) ໂດຍສະເພາະແມ່ນສັງຄົມຊຸມນະບົດທີ່ມີຄວາມທຸກຍາກ ດັ່ງຂ້າງລຸ່ມນີ້:

1. ຄຳແນະນຳທາງດ້ານເຕັກນິກກ່ຽວກັບຜື້ນຖານຄວາມຮູ້ ແລະ ທັກສະ ກ່ຽວກັບການ ເພາະລ້ຽງສັດນ້ຳຂະໜາດນ້ອຍ ໃຫ້ແກ່ຊາວກະສິກອນ ໂດຍຜ່ານການເຝິກອົບຮົມ ໄລຍະສັ້ນ ແລະ ເພີ່ມຫຼືໃຊ້ເວລາໃນການລົງການຍ້ຽມຍາມສະຖານທີ່ເພາະ ລ້ຽງສັດນ້ຳຕົວຈິງ. ໃນເບື້ອງຕົ້ນຊາວກະສິກອນຫຼັກ ອາດຈະບໍ່ໄດ້ເຂົ້າເຖິງ ການ ເຝິກອົບຮົມໃນການເຝິກຊ້ອມ ຫຼື ປະຕິບັດຕົວຈິງໂດຍທັນທີ. ດັ່ງນັ້ນເພື່ອເຮັດໃຫ້ ພວກເຂົາ ສາມາດເຂົ້າໃຈ ແລະ ສາມາດຕິດຕາມ ຫຼື ກຳແໜ້ນກິດຈະກຳທີ່ໄດ້ຜ່ານ ການເຝິກອົບຮົມທາງທິດສະດີມານັ້ນ ພະນັກງານລັດ ຄວນສະໜັບສະໜູນພວກ ເຂົາ ໃຫ້ເຂົ້າຮ່ວມການປະຕິບັດຕົວຈິງກ່ຽວກັບການເພາະລ້ຽງສັດນ້ຳ.

2. ການກວດສອບເງື່ອນໄຂການເພາະລ້ຽງສັດນໍ້າ ແລະ ການດໍາເນີນການເຮັດຝາມ ເພາະລ້ຽງປາ ໂດຍຜ່ານ ລະບຽບການ ການລົງຢ້ຽມຍາມຂອງຝາມຕົວຈິງ (ໂດຍ ສະເພາະເຮົາຄວນມີກົດລະບຽບໃນການລົງຢ້ຽມຍາມຝາມຢ່າງໜ້ອຍ 1 ຫຼື 2 ຄັ້ງ ຕໍ່ເດືອນ). ເພາະການລົງຢ້ຽມຍາມແມ່ນຈະສາມາດຊ່ວຍກະຕຸ້ນ ແລະ ຮັກສາ ແຮງ ຈູງໃຈຂອງຊາວກະສິກອນ ໃນການສືບຕໍ່ດໍາເນີນງານ.
3. ການເກັບກຳຂໍ້ມູນ ແລະ ການຜັນຂະຫຍາຍຂໍ້ມູນ, ໂດຍສະເພາະແມ່ນ ການພັດທະນາ ແລະ ປັບປຸງ ຂໍ້ມູນກ່ຽວກັບເຕັກນິກການດໍາເນີນການເພາະລ້ຽງສັດນໍ້າຂະໜາດ ນ້ອຍ ແຂອງຊາວກະສິກອນ ໃນໄລຍະຜ່ານມາ. ນີ້ແມ່ນບັນຫາສໍາຄັນ ໂດຍ ສະເພາະໃນເຂດຊືນນະບົດ ທີ່ຂາດເຂີນການເຂົ້າຫາຂໍ້ມູນໃໝ່ໆ ແລະ ເລື່ອງອື່ນໆ ທີ່ມີການພົວພັນກັບການ ພັດທະນາການເພາະລ້ຽງສັດນໍ້າຂອງພວກເຂົາ.
4. ການສະໜັບສະໜູນການແຈກຍາຍແນວຜັນປາ ດ້ວຍການສ້າງຕັ້ງຕະຫຼາດທີ່ມີການ ເຊື່ອມໂຍງ ລະຫວ່າງ ສະຫວ່າງຜູ້ຜະລິດແນວຜັນປາ ກັບຜູ້ຜະລິດປາຊີ້ນເພື່ອເປັນ ອາກຫານ. ນີ້ແມ່ນການອໍານວຍຄວາມສະດວກໃນການຕອບສະໜອງໃຫ້ມີ ຄວາມດຸ່ນດ່ຽງ ກັນລະຫວ່າງຄວາມຕ້ອງການ ແລະ ການຕອບສະໜອງ ເພື່ອຫຼີກ ລ້ຽງຜະລິດຕະຜົນລູກປາທີ່ເກີນກຳນົດ ກັບຄວາມຕ້ອງການ..
5. ຄວນມີການສ້າງຕັ້ງໜ່ວຍງານລັດຖະບານປະຈຳທ້ອງຖິ່ນທີ່ອໍານວຍຄວາມ ສະດວກໃນການເຊື່ອມໂຍງ ການປະສານງານກັນ ລະຫວ່າງ ພະນັກງານ ໃນລະດັບ ກະຊວງແຂວງ ແລະ ພະນັກງານໃນລະດັບທ້ອງຖິ່ນ/ພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງໃນ ລະດັບທ້ອງຖິ່ນ ເພື່ອໃຫ້ສະໜັບສະໜູນ ແລະ ອໍານວຍຄວາມສະດວກ ໃນການ ກົນໄກການຂະຫຍາຍການເພາະລ້ຽງສັດນໍ້າໃຫ້ມີ ປະສິດທິພາບ. ໄດ້ສັງເກດເຫັນ ວ່າໜ່ວຍງານລັດຖະບານໃນລະດັບທ້ອງຖິ່ນ ໄດ້ມີຂໍ້ມູນທີ່ເໝາະສົມໃນການ ປະສານງານ ກ່ຽວກັບການໃຫ້ຄວາມຊ່ວຍເຫຼືອກຸ່ມຊາວກະສິກອນໃນທັງຖິ່ນ, ພ້ອມດຽວກັນນັ້ນ ໜ່ວຍງານດັ່ງກ່າວຍັງຊ່ວຍເຮັດໃຫ້ການດໍາເນີນກິດຈະກຳ ມີ ປະສິດທິພາບ ແລະ ມີຄວາມຍືນຍົງອີກດ້ວຍ..
6. ການສະໜັບສະໜູນ ເຄືອຂ່າຍກຸ່ມຊາວກະສິກອນທີ່ເປັນຫຼັກເພື່ອ ສຸກຍູ້ຄວາມ ຮັບຜິດຊອບ ໃນການດໍາເນີນກິດຈະກຳໃນຂັ້ນພື້ນຖານ.
7. ໜ້າທີ່ຕ່າງໆ ທີ່ກ່າວມາຂ້າງເທິງນັ້ນ ຄວນໄດ້ຮັບການດໍາເນີນ ແລະ ຮ່ວມມື ກັບ ເຄື່ອງຂ່າຍກຸ່ມຊາວກະສິກອນຫຼັກ, ຜູ້ທີ່ປຽບເໝືອນຕົວແທນ ໃນການດໍາເນີນ ກິດຈະກຳໃນທ້ອງຖິ່ນນັ້ນໆ ເພື່ອເຮັດໃຫ້ການດໍາເນີນວຽກງານ ມີທັງປະສິດທິພາບ ແລະ ປະສິດທິຜົນ.

4. ກຸ່ມຊາວນາຫຼັກ: ການເລືອກຕັ້ງ ແລະ ການເຝິກອົບຮົມ

ການເລືອກຕັ້ງ

ໜຶ່ງໃນບັນຫາສຳຄັນ ໃນການດຳເດີນໂຄງການດ້ວຍແນວທາງ ຖ່າຍທອດຄວາມຮູ້ຈາກຊາວກະສິກອນຫຼັກ ສູ່ ຊາວກະສິກອນກຸ່ມອື່ນໆ ແລະ ລວມທັງແນວທາງອື່ນໆ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບການຂະຫຍາຍເຕັກນິກທາງດ້ານການເພາະລ້ຽງສັດນ້ຳຂະໜາດນ້ອຍ . ຜູ້ທີ່ເປັນຊາວກະສິກອນຫຼັກແມ່ນໄດ້ຖືກຄັດເລືອກຈາກອຳນາດການປ້ອງຄອງທ້ອງຖິ່ນນັ້ນໆດ້ວຍຕົວຂອງພວກເຂົາເອງ ເຊິ່ງຜູ້ທີ່ຜ່ານການຄັດເລືອກແມ່ນເປັນຜູ້ທີ່ມີທັກສະ ແລະ ຄວາມຮູ້ກ່ຽວກັບວຽກງານການເພາະລ້ຽງສັດນ້ຳ ໃນທ້ອງຖິ່ນມາກ່ອນຢູ່ແລ້ວ ແລະ ຕ້ອງເປັນຜູ້ທີ່ມີຄວາມອາດສາມາດໃນການໃຫ້ການເຝິກອົບຮົມໃຫ້ກັບຊາວກະສິກອນຄົນອື່ນໆໃນທ້ອງຖິ່ນໄດ້ ຍົກຕົວຢ່າງການສາທິດການຄັດເລືອກກຸ່ມຊາວກະສິກອນຫຼັກແມ່ນສະແດງໃນຮູບທີ່ 3 (JICA, NACA, DOF 2013). ກຸ່ມຊາວກະສິກອນຫຼັກແມ່ນມີບົດບາດ ແລະ ເກນທີ່ສຳຄັນຫຼາຍ ໃນການຂະຫຍາຍເຕັກໂນໂລຢີການເພາະລ້ຽງສັດນ້ຳ ແລະ ການຈັດການການເພາະລ້ຽງສັດນ້ຳຂະໜາດນ້ອຍທີ່ດີ. ນອກຈາກນັ້ນພວກເຂົາຍັງມີໜ້າທີ່ຮັບຜິດຊອບວຽກງານເຝິກອົບຮົມໃຫ້ຊາວກະສິກອນຜູ້ຜະລິດປາຊີ້ນເພື່ອເປັນອາຫານ ແລະ ຊາວກະສິກອນຜູ້ຜະລິດລູກປາ ຫຼື ແນວພັນປາອື່ນດ້ວຍ. ດັ່ງນັ້ນ ການຄັດເລືອກກຸ່ມຊາວກະສິກອນຫຼັກແມ່ນມີຄວາມສຳຄັນທີ່ສຸດ ໃນການຄັດເລືອກໃຫ້ມີຄວາມເໝາະສົມກັບໜ້າວຽກເພື່ອຄຳປະກັນ ການສົ່ງຕໍ່ຄວາມຮູ້, ເຕັກນິກ ແລະ ການຈັດການຝາມຢ່າງມີປະສິດທິພາບ. ສຳລັບກົດເກນໃນການຄັດເລືອກ ກຸ່ມຊາວກະສິກອນຫຼັກ ຄວນລະມັດລະວັງ ເພື່ອເພີ່ມໂອກາດໃນການດຳເນີນງານໃຫ້ປະສິບຜົນສຳເລັດ ໃນການຂະຫຍາຍການເພາະລ້ຽງສັດນ້ຳຈິດຂະໜາດນ້ອຍ. ຂໍ້ມູນຂ້າງລຸ່ມນີ້ແມ່ນເປັນຕົວຢ່າງ ການນຳໃຊ້ ເກນການຄັດເລືອກ ກຸ່ມຊາວກະສິກອນຫຼັກ ໃນປະເທດກຳປູເຈຍ (Viseth et al., 2013) ການຍົກຕົວຢ່າງ ການໃຊ້ມາດຕະເກນໃນການຄັດເລືອກກຸ່ມຊາວກະສິກອນຫຼັກ ມີຫຼັກເກນການຄັດເລືອກດັ່ງຂ້າງລຸ່ມນີ້:

1. ຕ້ອງເປັນຜູ້ທີ່ມີ ທັກສະ ແລະ ປະສົບການ
2. ຕ້ອງມີສິ່ງອຳນວຍຄວາມສະດວກ (ໃນການເພາະລ້ຽງລູກປາ ແລະ ປາຊີ້ນ)
3. ມີແຫຼ່ງນ້ຳ ໃນການດຳເນີນກິດຈະກຳ

4. ມີສະພາບທາງດ້ານ ເສດຖະກິດ.
5. ຕ້ອງມີຄວາມພໍໃຈ(ການເປັນກຸ່ມຊາວກະສິກອນຫຼັກ)/ ໃນການຂະຫຍາຍຄວາມຮູ້ ແລະ ປະສິບປະການ.

ເກນການຄັດເລືອກຕົວແທນກຸ່ມຊາວກະສິກອນຫຼັກ ບໍ່ຄວນຈຳກັດຄືກັບການຍົກຕົວຢ່າງ ຂ້າງເທິງ, ການເລືອກກຸ່ມຊາວກະສິກອນຫຼັກ ແມ່ນຂຶ້ນກັບສະຖານະພາບຂອງອຸດສາຫະກຳ ການເພາະລ້ຽງສັດນ້ຳ ຂະໜາດນ້ອຍ ໃນແຕ່ລະເຂດ ຫຼື ແຕ່ປະເທດແລະ ທີ່ສຳຄັນແມ່ນຂຶ້ນ ກັບຄວາມອາດສາມາດ ຂອງ ຊາວກະສິກອນ ໃນປະຈຸບັນເປັນຫຼັກ. ຕົວຢ່າງໃນຫຼາຍໆ ປະເທດທີ່ພັດທະນາແລ້ວ ພວກເຂົາສັ່ງຕ້ອງລະບົບການເພາະລ້ຽງສັດນ້ຳທີ່ມີມາດຕະຖານ ໂດຍ ເນັ້ນໃສ່ການພັດທະນາຊັບພະຍາກອນມະນຸດເປັນຫຼັກ, ຕົວຢ່າງ ຄວນມີກົດເກນການຄັດ ເລືອກກຸ່ມຊາວກະສິກອນທີ່ເຄັ່ງຄັດ ໂດຍເນັ້ນເອົາຜູ້ທີ່ຈະສາມາດຖາຍທອດເຕັກນິກ ໃຫ້ແກ່ ຊາວກະສິກອນດ້ວຍກັນເອງ. ສ່ວນໃນພາກສ່ວນຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງລັດຖະບານ ແລະ ພາກສ່ວນຕ່າງໆທີ່ກ່ຽວຂ້ອງໃນການພັດທະນາວຽກງານ ການເຝິກອົບຮົມ ແມ່ນຕ້ອງເຮັດ ໜ້າທີ່ສະໜັບສະໜູນ ໂດຍການເປັນຜູ້ໃຫ້ຄຳປຶກສາ ແລະ ຊີ້ນຳທີ່ດີ ໃຫ້ແກ່ກຸ່ມຊາວ ກະສິກອນຫຼັກ ຈົນກວ່າ ຊາວກະສິກອນຫຼັກຈະມີຄວາມສາມາດ ແລະ ຄວາມເຊື່ອໝັ້ນ ຈົນ ສາມາດຖ່າຍທອດຄວາມຮູ້ ແລະ ປະສິບປະການໃຫ້ກັບຊາວກະສິກອນຄົນໃໝ່ໄດ້. ແລະ ການ ເລືອກ ກຸ່ມຊາວກະສິກອນຫຼັກ ຄວນຄຳນຶງ ແລະ ພິຈາລະນາ ໂດຍເລືອກເອົາຜູ້ທີ່ມີຄວາມ ພໍໃຈ ແລະ ມີຄວາມມຸ່ງໝັ້ນ ເພື່ອອຳນວຍຄວາມສະດວກ ໃນກາປະສານງານ ລະຫວ່າງ ພະນັກງານລັດ ແລະ ຊາວກະສິກອນຫຼັກ ເພື່ອເຮັດໃຫ້ໂຄງການດຳເນີນຢ່າງມີປະສິດທິພາບ ແລະ ມີຄວາມຍືນຍົງ.

ວຽກງານການເຝິກອົບຮົມ

ການເຝິກອົບຮົມໃຫ້ກຸ່ມຊາວກະສິກອນທີ່ຖືກຄັດເລືອກແມ່ນໜ້າທີ່ຮັບຜິດຊອບຂອງ ພະນັກງານລັດທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບວຽກງານດັ່ງກ່າວ. ການເຝິກອົບຮົມຄວນມີການກະກຽມເນື້ອ ຫາໃນທາງດ້ານເຕັກນິກກ່ຽວກັບການຈັດການຝາມໃຫ້ມີຄວາມຍືນຍົງເພື່ອ ເຮັດໃຫ້ກຸ່ມ ຊາວກະສິກອນຫຼັກສາມາດນຳເອົາເຕັກນິກດັ່ງກ່າວໄປຈັດການຝາມຂອງພວກເຂົາເອງໃຫ້ມີ ຄວາມຍືນຍົງ. (ລວມທັງຝາມຜະລິດລູກປາ ຫຼື ແນວຜັນປາຂາຍ ແລະ ຝາມລ້ຽງປາຊີນ) ຈຸດປະສົງທັງໝົດນີ້ແມ່ນເພື່ອໃຊ້ເປັນຕົວຢ່າງ ໃຫ້ກຸ່ມຊາວກະສິກອນຂະໜາດນ້ອຍ ນຳເອົາ

ໄປປະຕິບັດໃຫ້ເກີດອອກອາຜົນຢ່າງແທ້ຈິງ. ຕັ້ງແຕ່ມີການເລືອກກຸ່ມຊາວກະສິກອນ ທີ່ມີ
ປະສິບການ ແລະ ຄວາມອາດສາມາດໃນການຂະຫຍາຍຄວາມຮູ້ໃນການເຝິກອົບຮົມ ໃນ
ຫຼາຍໆ ໂຄງການເຝິກອົບຮົມ ຄວນມີການພັດທະນາເພື່ອຕອບສະໜອງຄວາມຮຽກຮ້ອງ
ຕ້ອງການຂອງພວກເຂົາ, ທາງດ້ານປະສິບການ ແລະ ຄວາມອາດສາມາດທາງດ້ານເຕັກນິກ.
ຕົວຢ່າງຂ້າງລຸ່ມຈາກໂຄງການເຝິກອົບຮົມຂອງກຸ່ມຊາວກະສິກອນຂັ້ນເບື້ອງຕົ້ນ ແລະ ຊາວ
ກະສິກອນຜູ້ມີທີ່ປະສິບການ (ການແກ້ໄຂຈາກການພັດທະນາໂຄງການ ດ້ວຍກົມບໍລິຫານ
ການປະມົງຂອງປະເທດກຳປູເຈຍ ສຳລັບການຂະຫຍາຍພະນັກງານ ແລະ ກຸ່ມຊາວກະສິກອນ
ຫຼັກ ພາຍໃຕ້ ລະດັບຜື້ນຖານ ແລະ ລະດັບສູງ.; FiA and JICA, 2014):

- ໂຄງການລະດັບຜື້ນຖານປະກອບມີ:
 - ຜູ້ເຈົ້າເຝິກອົບຮົມ/ນັກສຳມະນາກອນ: ກຸ່ມຊາວກະສິກອນຫຼັກກຸ່ມໃໝ່ (ໄລຍະເບື້ອງຕົ້ນກ່ຽວກັບການຜະລິດລູກປາ/ ຫຼື ການຜະລິດປາຊີ້ນ).
 - ຫົວຂໍ້: ເຕັກນິກຜື້ນຖານການເພາະລ້ຽງສັດນ້ຳ, ເຕັກນິກການຜະລິດລູກປາ ແລະ ການຂະຫຍາຍການເຝິກອົບຮົມ.
 - ວິທີການເຝິກອົບຮົມ: ການບັນລະຍາຍດ້ວຍພາສາທ້ອງຖິ່ນ, ກາ ເຝິກອົບຮົມທາງດ້ານພາກປະຕິບັດຕົວຈິງ ແລະ ການລົງຢ້ຽມຢາມຝາມຕົວຈິງ.
 - ຄາດໝາຍຜົນໄດ້ຮັບ: ການພັດທະນາຄວາມອາດສາມາດ ໃນການໃຫ້ຄຳ ປຶກສາແນະນຳແກ່ ຊາວກະສິກອນຜະລິດປາໃຫ້ມີຄວາມເໝາະສົມ ກ່ຽວ ກັບເຕັກນິກການຜະລິດລູກປາ ແລະ ປາຊີ້ນ

- ໂຄງການລະດັບສູງ:
 - ນັກສຳມະນາກອນ: ຊາວກະສິກອນຫຼັກທີ່ມີປະສິບການ (ດ້ານການຜະລິດ ລູກປາ ແລະ ປາຊີ້ນ)
 - ຫົວຂໍ້: ປັບປຸງເຕັກນິກການຜະລິດສັດນ້ຳ, ເຕັກນິກການຜະລິດລູກປາ, ການຈັດການຝາມທີ່ດີ ແລະ ການວາງແຜນທີ່ດີ.

- ວິທີການເຝິກ: ການບັນລະຍາຍດ້ວຍພາສາທ້ອງຖິ່ນ, ການສົ່ງຂໍ້ມູນການຈັດການຝາມ ແລະ ການຢ້ຽມຢາມຝາມ
- ຄາດໝາຍຜົນໄດ້ຮັບ: ປັບປຸງຄວາມອາດສາມາດໃນການບໍລິການເພື່ອຜັນຂະຫຍາຍວຽກງານ ເຊິ່ງປະກອບມີ ການໃຫ້ຄໍາປຶກສາ ແກ່ຊາວກະສິກອນ ຜູ້ລ້ຽງ ທັງລູກປາ ແລະ ປາຊີ້ນ, ການຂະຫຍາຍການບໍລິການ ໃນລະດັບທ້ອງຖິ່ນ, ແຂວງ ແລະ ໃຫ້ກັບພາກສ່ວນອື່ນໆ ທີ່ມີຄວາມສົນໃຈ ວຽກງານການເພາະລ້ຽງສັດນໍ້າ, ປັບປຸງຄວາມອາດສາມາດ ໃນການຊຸກຍູ້ຊາວກະສິກອນຄົນອື່ນໆ ໃຫ້ກາຍເປັນຊາວກະສິກອນຫຼັກດ້ວຍຕົວຂອງພວກເຂົາເອງ.

ວຽກງານການຂະຫຍາຍ ກຸ່ມຊາວກະສິກອນ ໜາດນ້ອຍ ຄວນເນັ້ນໃສ່ເຕັກໂນໂລຢີ/ເຕັກນິກ ການປະຕິບັດທີ່ງ່າຍ ແລະ ການປັບປຸງການຈັດການທາງດ້ານກັນປະຕິບັດກໍ່ຄວນຢູ່ໃນລັກສະນະທີ່ລຽບງ່າຍ ດັ່ງນັ້ນການເຝິກອົບຮົມໃຫ້ກຸ່ມຊາວກະສິກອນຫຼັກຄວນ ສຸມໃສ່ປະເດັນທີ່ຄ້າຍຄືກັນ, ໂດຍສະເພາະ ການເຝິກອົບຮົມ ແລະ ການຂະຫຍາຍວຽກຄວນເນັ້ນໃສ່ການ ການແກ້ໄຂບັນຫາດັ່ງລຸ່ມນີ້:

- ຄວນເລືອກສະຖານທີ່/ໜອງລ້ຽງທີ່ດີ
- ຄວນມີເຕັກນິກການກະກຽມໜອງ ແລະ ຝາມທີ່ດີ
- ຄວນມີເຕັກນິກການປະຕິບັດໃນການຈັດການລູກປາທີ່ດີ
- ຄວນມີການປະຕິບັດຈັດການກັບການປ່ອຍລູກປາທີ່ດີ
- ຄວນມີຄຸນນະພາບນໍ້າທີ່ເໝາະສົມ ແລະ ມີການຈັດການກ່ຽວກັບການໃຫ້ອາຫານທີ່ດີ(ຖ້າເຫັນວ່າເໝາະສົມ) ແລະ ຕົ້ນທຶນປັດໃຈການການຜະລິດຕໍ່າ ແລະ ຜົນໄດ້ຮັບມີມູນຄ່າສູງ.

ນອກຈາກນັ້ນ, ຍັງເຫັນວ່າການແລກປ່ຽນໃນການລົງຢຽມຢາມຝາມ ເປັນວິທີທາງທີ່ມີປະໂຫຍດໃນການແລກປ່ຽນປະສົບການ, ບັນຫາຕ່າງໆ ແລະ ເ ບັນຫາເລື່ອງການຜະລິດອື່ນໆ ລະຫວ່າງຊາວກະສິກອນດ້ວຍກັນເອງ, ເຊິ່ງວິທີນີ້ເປັນວິທີທີ່ງ່າຍ ສໍາລັບຊາວກະສິກອນໃນການນໍາໃຊ້ ຂໍ້ມູນ ແລະ ເຕັກນິກ ທີ່ພວກເຂົາໄດ້ຮັບຈາກເຜື່ອນຮ່ວມງານຂອງພວກເຂົາເອງ ຫຼາຍກວ່າຈາກແຫຼ່ງຂໍ້ມູນອື່ນໆ. ກຸ່ມຊາວກະສິກອນ ໄດ້ກາຍເປັນແຮງຈູງໃຈ ໃຫ້ກຸ່ມຊາວ

ຄູ່ມືແນະນຳ ແນວທາງ ການຂະຫຍາຍເຕັກນິກ ຈາກຊາວກະສິກອນ ສູ່ ຊາວກະສິກອນ
ສຳລັບ ການເພາະລ້ຽງສັດນ້ຳຈືດຂະໜາດນ້ອຍ

ກະສິກອນຫຼັກກ່ຽວກັນຜົນຄວາມປະສົບ
ຜົນສຳເລັດຂອງຝາມ ເຊິ່ງສິ່ງເຫຼົ່ານີ້ໄດ້ສ້າງ
ຄວາມກະຕືລືລົ້ນໃນການຂໍຖອດຖອນ
ບົດຮຽນຈາກຝາມເຫຼົ່ານັ້ນ ເພື່ອນຳເອົາໄປ
ປະຕິບັດ ແລະ ສືບຕໍ່ວຽກງານການເພາະ
ລ້ຽງສັດນ້ຳຂອງຕົນໃຫ້ມີຄວາມຍືນຍົງ ດັ່ງ
ຝາມທີ່ຕົນລົງຢ້ຽມຢາມ. ເນື່ອງຈາກການ
ດຳເນີນງານ, ການປະຕິບັດຕົວຈິງ ແລະ
ການລົງຢ້ຽມຢາມຝາມແມ່ນໃຊ້ພາສາ
ທ້ອງຖິ່ນຂອງພວກເຂົາເອງ ແກ່ການສົ່ງຂໍ້
ມູນຂ່າວສານ ແລະ ເຕັກນິກ ຈຶ່ງມີ
ປະສິດທິພາບເຊັ່ນກັນ.

**5. ເຄື່ອຂ່າຍກຸ່ມມຸມຊາວກະສິກອນ
ຫຼັກ**

ຈາກຄຳແນະນຳຂ້າງເທິງນັ້ນ ເຮົາສາມາດ
ເຫັນໄດ້ວ່າ ການປະຕິສຳພັນຂອງ
ໂຄງການຖ່າຍທອດຄວາມຮູ້ຈາກຊາວ
ກະສິກອນ ສູ່ຊາວກະສິກອນດ້ວຍກັນເອງ
ໂດຍນຳໃຊ້ພາສາທ້ອງຖິ່ນ ແມ່ນມີ
ປະສິດທິພາບ ໃນການສົ່ງຕໍ່ຂໍ້ມູນ, ປະສົບ
ການ ໂດຍສະເພາະແມ່ນການປະຕິບັດ
ກ່ຽວກັບເຕັກນິກການຝັກໄຂ່ ແລະ ການ
ຈັດການການລ້ຽງປາຊື້ນໃນໜອງ. ນີ້ແມ່ນແນວທາງການຜັນຂະຫຍາຍການເຮັດທຸລະກິດທີ່
ມີປະສິດທິພາບ. ດັ່ງນັ້ນ, ມັນແມ່ນມີຄວາມຈຳເປັນຢ່າງຍິ່ງໃນການສ້າງຕັ້ງ ເຄື່ອຂ່າຍກຸ່ມ
ຊາວກະສິກອນຫຼັກ, ດັ່ງນັ້ນ ພວກເຂົາຈຶ່ງສາມາດສືບຕໍ່ການປະສານງານ ແລະ ຖອດຖອນ
ບົດຮຽນ ເຊິ່ງກັນ ແລະ ກັນໄດ້. ການສ້າງຕັ້ງເຄື່ອຂ່າຍກຸ່ມຊາວກະສິກອນຫຼັກ ແມ່ນສາມາດ
ຊ່ວຍ ທາງດ້ານວຽກງານການ

ກຸ່ມເຄື່ອຂ່າຍຊາວນາຫຼັກ ໃນແຂວງ ຕ່າງໆໃນປະເທດກຳປູເຈຍ, ບ່ອນທີ່
ໂຄງການ JICA's FAIEX (ໃຫ້ການຊ່ວຍເຫຼືອທາງດ້ານ ການປັບປຸງ
ແລະ ການຜັນຂະຫຍາຍ ວຽກງານການເພາະລ້ຽງສັດນ້ຳ) ໃນ1 ແລະ 2
ໂຄງການທີ່ໄດ້ຮັບການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດກ່ຽວກັບການສົ່ງທອດຄວາມຮູ້ຈາກ
ຊາວກະສິກອນ ສູ່ຊາວກະສິກອນດ້ວຍກັນເອງ ໄດ້ກາຍເປັນແນວທາງການ
ປະຕິບັດທີ່ມັ່ງໝັ້ນ ໃຫ້ແກ່ກຸ່ມຊາວກະສິກອນຜູ້ຜະລິດຂະໜາດນ້ອຍ.
ເຄື່ອຂ່າຍກຸ່ມຊາວກະສິກອນ ໃນແຂວງ ກຳພັດ, ຕາແກວງເບີສາດ ແລະ
ບັດຕຳບັງ ໄດ້ເຮັດໃຫ້ຊຸມຊົນກຸ່ມຊາວກະສິກອນ ໃນແຂວງ ຕ່າງໆເຫຼົ່ານີ້
ໄດ້ຮັບຜົນປະໂຫຍດ ເຊິ່ງສາມາດເຂົ້າເຖິງແຫຼ່ງຕ່າງໆເຫຼົ່ານີ້:

- ການກູ້ຢືມເງິນເພື່ອສ້າງຕັ້ງບ່ອນຝັກໄຂ່/ ແລະ ບ່ອນຜະລິດລູກປາ
ແລະ ປາຊື້ນ (ສະມາຊິກໃນກຸ່ມຈຳເປັນຕ້ອງຈ່າຍຄືນ ເງິນທີ່ກູ້ມື
ດ້ວຍອັດຕາດອກເບ້ຍທີ່ຕ່ຳ)
- ປະກອບສ່ວນໃນການຕອບສະໜອງ ແລະ ເປັນສື່ໃນການຕະຫຼາດ
- ການປະກອບສ່ວນທາງດ້ານ ຄວາມຮູ້ກ່ຽວກັບແຫຼ່ງຂໍ້ມູນຕ່າງໆ
(ຕົວຢ່າງ ການໃຊ້ຮໍໂມນ ໃນການປະສົມຝັນປາ)

ເຄື່ອຂ່າຍກຸ່ມຊາວກະສິກອນ ໄດ້ມີການປະຊຸມເປັນປົກກະຕິ (ທຸກໆ 3ຫາ4
ເດືອນ) ແລະ ສືບຕໍ່ຕິດຕໍ່ເຊິ່ງກັນ ແລະ ກັນ ໂດຍທາງໂທລະສັບ ຫຼື ຂໍ້ຄວາມ
(SMS).

Mrs. Set Thy, President
CF Network
Kampot Province

Mr. Van Po, President
CF Network
Takeo Province

ຮູບທີ່4: ຜະນິກງານລັດໃກ້ການແນະນຳ ແລະ ອຳນວຍຄວາມສະດວກໃຫ້ກຸ່ມຊາວນາຫຼັກ ໃນການກໍ່ຕັ້ງກຸ່ມເຄື່ອຂາຍຂອງພວກເຂົາ. ຮູບຜາບຈາກກົມບໍລິຫານການປະມົງ ປະເທດກຳປູເຈຍ. Photo courtesy of FiA, Cambodia.

ເຝິກອົບຮົມ ໃຫ້ຜະນິກງານວິຊາການຂອງລັດອີດ້ວຍແລະ ຍັງໃຫ້ການຊ່ວຍເຫຼືອກຸ່ມຜູ້ ຜະລິດລູກປາ ໃນການຈັດຕັ້ງ ແລະ ຈັດການ ກຸ່ມເຄື່ອຂາຍຂອງພວກເຂົາເອງໄດ້ (ຮູບ 4).

ໃນຂະບວນການຮຽນແບບຕໍ່ເນື່ອງ ຄວນສືບຕໍ່ໃນທັງສອງລັກສະນະ ຄື ລັກສະນະທີ່ເປັນ ທາງການ ແລະ ບໍ່ເປັນທາງການ, ຢ່າງໃດຢ່າງໜຶ່ງ ທີ່ເໝາະສົມກັບສະພາບທ້ອງຖິ່ນ ຕະຫຼອດເຖິງຫຼັກສູດການເຝິກອົບຮົມ ແລະ ການປະຊຸມ ແລະ ການສຳມະນາກ່ຽວກັບການ ເຜີຍແຜ່ຂໍ້ມູນຂ່າວສານ.

ຂໍ້ມູນຂ້າງລຸ່ມນີ້ ແມ່ນບາງສ່ວນຂອງການຄາດຄະເນຜົນປະໂຫຍດ ທີ່ເຄື່ອຂາຍກຸ່ມຊາວ ກະສິກອນທີ່ຕອບສະໜອງ ລະຫວ່າງ ສະມາຊິກຂອງພວກເຂົາເອງ ຕະຫຼອດເຖິງຊາວ ກະສິກອນກຸ່ມອື່ນໆ ເພື່ອປະກອບສ່ວນໃນການຜັນຂະຫຍາຍວຽກຂອງພວກເຂົາ ຂໍ້ມູນ ດັ່ງກ່າວປະກອບມີ:

- ເຕັກນິກການປັບປຸງແນວພັນ
- ປະສິດທິພາບໃນການຂາຍ ແລະ ສົ່ງລູກປາ
- ການປະສານງານ ແລະ ຄວາມຮຽກຮ້ອງຕ້ອງການສຳລັບເຕັກນິກ ແລະ ການຊ່ວຍເຫຼືອມາງດ້ານການເງິນທີ່ຕ້ອງການ.
- ການປະກອນສ່ວນການເຜີຍແຜ່ທາງດ້ານບັນຫາ ແລະ ການແກ້ໄຂບັນຫາ ທກ່ຽວກັບຜົນຖານຂອງການຝັກໄຂ່ ແລະ ການຈັດການໜອງລ້ຽງປາ
- ປັບປຸງການເຂົ້າຫາຕະຫຼາດ ແລະ ສື່ການຕະຫຼາດຕ່າງໆ
- ປະສານງານກ່ຽວກັບການດຳເນີນການລ້ຽງ
- ເຊື່ອມໂຍງກັນຫຼາຍຂຶ້ນກ່ຽວກັບການຕໍ່ລອງລາຄາ

ເຄືອຂ່າຍ, ແມ່ນໜຶ່ງໃນການສ້າງຕັ້ງທີ່ ຄວນໄດ້ຮັບການສະໜັບສະໜູນ ແລະ ເອົາໃຈໃສ່ ຈາກພະແນກການ ແລະ ໜ່ວຍງານໃນທ້ອງຖິ່ນ ທີ່ມີໜ້າທີ່ ແລະ ຄວາມຮັບຜິດຊອບກ່ຽວກັບການຜັນຂະຫຍາຍວຽກງານການບໍລິການ ການເພາະລ້ຽງສັດນ້ຳຂະໜາດນ້ອຍ. ໃນກຸ່ມຊາວກະສິກອນຫຼັກ ຄວນມີການເລື່ອກຄະນະກຳມະການໃນກຸ່ມສະມາຊິກດ້ວຍກັນເອງ(ຕົວຢ່າງ: ປະທານ,ຮອງປະທານ, ເລຂານຸການ ແລະ ຜູ້ເບິ່ງແຍງສັບສົມບັດ). ສ້າງລະບຽບທີ່ງ່າຍ ເພື່ອເຮັດໃຫ້ການດຳເນີນວຽກງານມີຄວາມລາບລືນ ແລະ ຄວາມຍືນຍົງ ໃນເຄືອຂ່າຍ.

6. ການຂະຫຍາຍຈາກຊາວກະສິກອນ ສູ່ ຊາວກະສິກອນ

ແນວທາງ ການຂະຫຍາຍເຕັກນິກ ຈາກຊາວກະສິກອນ ສູ່ ຊາວກະສິກອນ ຊ່ວຍໃຫ້ ກຸ່ມຊາວກະສິກອນຫຼັກ ໃນການເຝິກອົບຮົມການເພາະລ້ຽງສັດນ້ຳຂະໜາດນ້ອຍໃຫ້ຊາວກະສິກອນຄົນອື່ນໆ ກ່ຽວກັບການລ້ຽງໃນລະດັບທ້ອງຖິ່ນ ໂດຍອາໄສ ກຸ່ມຊາວກະສິກອນໃນທ້ອງຖິ່ນເອງ ໃນການເຝິກອົບຮົມເປັນພາສາທ້ອງຖິ່ນຂອງພວກເຂົາເອງເຊັ່ນ ກຸ່ມຊາວກະສິກອນຫຼັກຈຳເປັນຕ້ອງໄດ້ຮຽນຮູ້ທັກສະຜືນຖານ ໃນການຈັດການກະເຝິກອົບຮົມ ໃນຂະບວນການເຝິກອົບຮົມ (FiA and JICA, 2014). ການເຝິກອົບຮົມຂອງກຸ່ມຊາວກະສິກອນຫຼັກ, ທັກສະເຫຼົ່ານີ້ ແມ່ນຮັບຜິດຊອບໂດຍພະນັກງານລັດ ຜູ້ທີ່ຕອບສະ ໜອງວັດຖຸອຸປະກອນທີ່ຈຳເປັນໃນການເຝິກອົບຮົມ(ປະກອບດ້ວຍປຶ້ມ ເຕັກນິກຄູ່ມື, ໄພສະເຕີ ແລະ ວິດີໂອ) ທີ່ສາມາດນຳໃຊ້ໂດຍຊາວກະສິກອນຫຼັກເຂົ້າໃນການຂະຫຍາຍວຽກງານຂອງ

ກຸ່ມຊາວກະສິກອນຫຼັກໃນປະເທດກຳປູເຈຍໄດ້ປະສົບຜົນສຳເລັດໃນການຈັດຕັດປະຕິບັດການຜົນຂະຫຍາຍໂຄງການໂຄງການ, ໃນ ໄລຍະການດຳເນີນໂຄງການ 9 ປີ ສາມາດເພີ່ມຈຳນວນສະມາຊິກໄດ້ທັງຍິງ ແລະ ຊາຍສະເລ່ຍປະມານ ໜຶ່ງພັນຄົນ. ນາງເຊັດຕີ້ Ms. Set Thy, ສະມາຊິກໃນກຸ່ມຊາວກະສິກອນ ໃນກຸ່ມແຂວງ ກຳພິດ ເຊິ່ງຊາວກະສິກອນຫຼັກໃນແຂວງ ດັ່ງກ່າວ ໄດ້ກາຍເປັນຜູ້ປະສົບ ຜົນສຳເລັດໃນການເພາະລ້ຽງ ປາຊີ້ນ ດ້ວຍຕົວຂອງພວກເຂົາເອງ. ທ່ານ. ວັນ ໄປ (ແຂວງ ຕາແກ້ວ) ແລະ ທ່ານ ຈິນ ກັນ ທີ (ແຂວງ ເພີ ສາດ) ເຊິ່ງຊາວກະສິກອນແຕ່ລະຄົນ ໄດ້ຖ່າຍທອດຄວາມຮູ້ໃຫ້ແກ່ຊາວກະສິກອນປະມານ 600-700 ຄົນ. ເຊິ່ງກວມເອົາປະມານ 70-80% ຂອງຊາວກະສິກອນທີ່ໄດ້ຮັບການເຝິກອົບຮົມ ໃນແຂວງ ຕາແກ້ວ, ກວມເອົາ 40-45% ຂອງແຂວງ ເພີສາດ ເນື່ອງຈາກບໍລິເວນ ດັ່ງກ່າວມີບັນຫາກ່ຽວກັບນ້ຳທີ່ນ້ຳໃຊ້ເຂົ້າໃນການເພາະລ້ຽງ. ໃນແຂວງ ບັນຕຳບັນ ທ່ານ ມິດພັນ ໄດ້ເຝິກອົບໃຫ້ຊາວກະສິກອນໃນ ແຂວງ ຈຳນວນ 400 ຄົນ ແລະ ປະມານ 25-30 ແມ່ນໄດ້ປະສົບຜົນສຳເລັດໃນການລ້ຽງ.

ດັ່ງທີ່ໄດ້ກ່າວມາແລ້ວ ບໍ່ແມ່ນຊາວກະສິກອນທັງໝົດທີ່ຈະປະສົບຜົນສຳເລັດຈົນກາຍເປັນນັກຊຽວຊານດ້ານການເພາະລ້ຽງສັດນ້ຳ, ບາງ ຄົນເປັນພຽງສະມາຊິກ ຜູ້ທີ່ມີຄວາມສົນໃຈຍາກເພີ່ມທັກສະ ແລະ ຄວາມຮູ້ ກ່ຽວກັບພື້ນຖານການລ້ຽງເທົ່ານັ້ນ, ການເຝິກອົບຮົມແມ່ນ ດຳເນີນໂດຍ ຊາວກະສິກອນໃນທ້ອງຖິ່ນ ໂດຍອາໄສ ກຸ່ມຊາວກະສິກອນຫຼັກຈຳນວນໜຶ່ງ ໄດ້ຂະຫຍາຍການບໍລິການໃຫ້ກັບຊາວ ກະສິກອນກຸ່ມອື່ນໆໃນຕ່າງແຂວງເຊັ່ນກັນ. ກອງປະຊຸມແມ່ນເປີດໂອກາດໃຫ້ທັງຍິງ ແລະ ຊາຍ ໄດ້ໂອກາດຂໍ້ຮ່ວມ.

ພວກເຂົາ. ພະນັກງານລັດຄວນກະກຽມ ກຸ່ມຊາວກະສິກອນຫຼັກ ເພື່ອກຽມເປັນຕົວແບບ ການສາທິດ ເຕັກນິກຂັ້ນພື້ນຖານໃນການດຳເນີນ ການຜະລິດແນວພັນປາ ແລະ ປາຊີ້ນ. ໃນການເຝິກອົບຮົມການຖ່າຍທອດເຕັກນິກຈາກຊາວກະສິກອນ ສູ່ຊາວກະສິກອນດ້ວຍກັນ ເອງ, ກຸ່ມຊາວກະສິກອນຫຼັກ ຄວນສອນທັກສະພື້ນຖານ ກ່ຽວກັບການລ້ຽງປາຊີ້ນ ໃຫ້ຊາວ ກະສິກອນ ຄົນອື່ນໆ ຜູ້ທີ່ສາມາດສົ່ງເສີມສາຍສຳພັນທາງດ້ານທຸລະກິດຢ່າງສະໜິດແໜ້ນ ລະຫວ່າງ ກຸ່ມຊາວກະສິກອນຜູ້ຜະລິດຫຼັກ ກັບຊາວກະສິກອນຜູ້ຜະລິດປາຊີ້ນ. ການປັບປຸງ ສາຍສຳພັນ ຈະອຳນວຍຄວາມສະດວກໃນການຕອບສະໜອງ ແລະ ຂົນສົ່ງແນວພັນປາ ແລະ ປາຊີ້ນ ຢ່າງມີປະສິດທິພາບ (ຮູບພາບທີ 5).

ກຸ່ມຊາວກະສິກອນຫຼັກ ຍັງຕ້ອງໄດ້ຂະຫຍາຍການເຝິກອົບຮົມ ໃຫ້ກັບຊາວກະສິກອນຄົນ ອື່ນໆ ຜູ້ທີ່ມີຄວາມສົນໃຈ ໃຫ້ກາຍເປັນກຸ່ມຊາວກະສິກອນຫຼັກຄືພວກເຂົາເອງ. ໃນກໍລະນີນີ້ ກຸ່ມຊາວກະສິກອນຫຼັກ ຈະເຝິກອົບຮົມພວກເຂົາກ່ຽວກັບ ທັກສະພື້ນຖານກ່ຽວກັບການ ຜະລິດລູກປາ ແລະ ແນວທາງການກ້າວສູ່ຊາວກະສິກອນຫຼັກໃນອານາຄົດອີກດ້ວຍ. ຄືດັ່ງກຳນົດໃນຕົວຢ່າງ ຮູບທີ່ 1 ການເຝິກອົບຮົມໃຫ້ຊາວກະສິກອນລ້ຽງປາຊີ້ນ ແລະ ລູກປາ ຄວນຕ້ອງໃຫ້ການສະໜັບສະໜູນ ແລະ ປະກອບສ່ວນ ທາງດ້ານປະສົບການ ໃຫ້ກັບກຸ່ມ ຊາວກະສິກອນຄົນອື່ນໆ ພາຍໃນທ້ອງຖິ່ນຂອງພວກເຂົາເອງ ແລະ ໃນທ້ອງຖິ່ນຕ່າງໆ (ເຂດອື່ນໆກໍ່ເປັນການດີ). ເພື່ອຜັນຂະຫຍາຍວຽກງານໃນອານາຄົດ ກ່ຽວກັບເຕັກນິກ ແລະ

ຄູ່ມືແນະນຳ ແນວທາງ ການຂະຫຍາຍເຕັກນິກ ຈາກຊາວກະສິກອນ ສູ່ ຊາວກະສິກອນ
ສຳລັບ ການເພາະລ້ຽງສັດນ້ຳຈືດຂະໜາດນ້ອຍ

ຮູບທີ່5: ພາກປະຕິບັດຕົວຈິງ ການສົ່ງຕໍ່ທັກສະ ແລະ ຄວາມຮູ້ຜື້ນຖານກ່ຽວກັບເຕັກນິກການເພາະຜັນ
ປາ ລະຫວ່າງການເຮັດກິດຈະກຳ. ຮູບພາບຈາກກິມບໍລິຫານການປະມົງ ປະເທດກຳປູເຈຍ. Photo
courtesy of FiA, Cambodia.

ຮູບທີ່6: ການເຝິກອົບຮົມໃຫ້ແກ່ຊາວກະສິກອນໃນທ້ອງຖິ່ນ (ສຳລັບຂັ້ນຕອນການລ້ຽງປາຊີ້ນ) ໂດຍ
ຊາວກຸ່ມຊາວກະສິກອນຫຼັກ (ຜູ້ຜະລິດລູກປາ) ຮູບພາບຈາກກິມບໍລິຫານການປະມົງ ປະເທດ
ກຳປູເຈຍ. Photo courtesy of FiA, Cambodia.

ການສະໜັບສະໜູນ ສະມາຊິກໃນສັງຄົມ ທີ່ມີຄວາມສົນໃຈ ໃນການປະກອບສ່ວນ ໃນການເສີມຂະຫຍາຍການຜະລິດ ໃນຕໍ່ໜ້າ. (ຮູບ6).

ການຝຶກອົບຮົມຂອງຊາວກະສິກອນຄວນ ຈະປະກອບມີດັ່ງຂໍ້ມູນຂ້າງລຸ່ມ, ແຕ່ບໍ່ຈໍາ ກັດ, ເຊິ່ງມີດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້:

1. ບົບປຸງແນວພັນຊະນິດປາທີ່ມີຄວາມ

ສໍາຄັນ:

- a. ເລືອກສະຖານທີ່ລ້ຽງ ແລະ ການຈັດການຄຸນນະພາບນໍ້າ
- b. ເຕັກນິກການປະສົມຝັນ ເຊິ່ງ ປະກອບມີເຕັກນິກການວ່າງ ໄຂ່
- c. ການຈັດການທີ່ດິນກັບ ສະຖານທີ່ເພາະຝັນ (ຕົວຢ່າງພໍ່ແມ່ຝັນ, ໜອງຫຼີ ອ່າງລ້ຽງ, ອ່າງຝັກໄຂ່ ແລະ ອ່າງລ້ຽງໂຕອ່ອນ)
- d. ການຈັດການພໍ່ແມ່ຝັນ
- e. ການຈັດການປ່ອນຝັກໄຂ່ ແລະ ບ່ອນອະນຸບານ
- f. ການຈັດການອາຫານ ແລະ ການໃຫ້ອາຫານ
- g. ການຈັດການການ ບັນຈຸ, ການແຜັກ ແລະ ການສົ່ງລູກປາ

2. ການບົບປຸງການລ້ຽງປາຊີ້ນ:

- a. ການຈັດການລະບົບການລ້ຽງ ໂດຍການນໍາໃຊ້ການປະສົມປະສານການລ້ຽງ ປາຫຼາຍແບບທີ່ເໝາະສົມກັບທ້ອງຖິ່ນ.

ໃນ ສ.ປ.ປ ລາວແນວທາງການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ການຖ່າຍ ທອດຄວາມຮູ້ຈາກຊາວກະສິກອນ ສຸ່ຊາວກະສິກອນດ້ວຍ ກັນເອງກ່ຽວກັບການບົບປຸງ ແລະ ການຜັນຂະຫຍາຍການ ເພາະລ້ຽງສັດນໍ້າ ໃນໄລຍະສອງ (2) ຂອງໂຄງການໃນສິກບີ 2005-2010. ໄດ້ມີການເຝິກອົບຮົມໃຫ້ກຸ່ມຊາວນາຫຼັກ ບໍ່ພຽງແຕ່ ການຂະຫຍາຍຄວາມຮູ້ກ່ຽວກັບການດໍາເນີນການ ຂະຫຍາຍການເພາະລ້ຽງສັດນໍ້າເທົ່ານັ້ນ ແຕ່ຍັງເຝິກກ່ຽວກັບ ການ ຝຶນຖານການລ້ຽງປາຊີ້ນອີກດ້ວຍ.

ໃນໄລຍະເລີ່ມຕົ້ນຂອງໂຄງການ, ໂດຍການສະໜັບສະໜູນ ກຸ່ມຊາວກະສິກອນຫຼັກ ຜູ້ທີ່ສາມາດເພາະລ້ຽງ ແລະ ຜະລິດ ມີຊາວກະສິກອນ 2,200 ຄົນ (ລວມທັງ ຍິງ ແລະ ຊາຍ) ແນວພັນປາ ແລະ ອາຫານປາດ້ວຍຕົນເອງ. ໄລຍະເວລາ 3ປີ 5 ເດືອນໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງການ ເຊິ່ງມັນໄດ້ຜິສຸດ ໃຫ້ເຫັນແລ້ວວ່າ ແນວທາງດັ່ງກ່າວເປັນແນວທາງທີ່ມີ ປະສິດທິພາບ ໃຫ້ກັບຊາວກະສິກອນຄົນໃໝ່ ແລະ ຄົນເກົ່າ. ຜົນໄດ້ຮັບແມ່ນຄ່າຍຄືກັນກ່ຽວກັບໂຄງການການຖ່າຍທອດ ຄວາມຮູ້ ຈາກຊາວກະສິກອນ ສຸ່ຊາວກະສິກອນ ໃນ ປະເທດມຽນມາ (ການຂະຫຍາຍການສົ່ງເສີມການເພາະ ລ້ຽງສັດນໍ້າຂະໜາດນ້ອຍ ສໍາລັບການບົບປຸງຊີວິດການເປັນຢູ່ ຂອງສັງຄົມ ໃນຂົນນະບົດ; 2009-2013) ແລະ ປະເທດ ມາດາກາສກາ(Projet D' Aquaculture de Tilapia A Mahajanga, 2002-2004).

ຄູ່ມືແນະນຳ ແນວທາງ ການຂະຫຍາຍເຕັກນິກ ຈາກຊາວກະສິກອນ ສູ່ ຊາວກະສິກອນ
ສຳລັບ ການເພາະລ້ຽງສັດນ້ຳຈືດຂະໜາດນ້ອຍ

- b. ປະສົມປະສານລະບົບຝາມທີ່ເໝາະສົມສຳລັບການເພາະລ້ຽງປານ້ຳຈືດ
(ຕົວຢ່າງ ການລ້ຽງປາໃນນາເຂົ້າ ແລະ ການລ້ຽງປາປະສົມປະສານກັບການ
ລ້ຽງສັດ)
 - c. ແຫຼ່ງທີ່ຕອບສະໜອງລູກປາຄວນເປັນແຫຼ່ງທີ່ມີມາດຖະຖານ
 - d. ການເລືອກສະຖານທີ່ລ້ຽງ, ໜອງ, ການອອກແບບ ແລະ ຂະໜາດ
 - e. ການກະກຽມໜອງ, ການທຳຄວາມສະອາດ ການຈັດການຄຸນນະພາບຂອງນ້ຳ
 - f. ການຈັດການອາຫານ ແລະ ການໃຫ້ອາຫານ
 - g. ການຈັດການທີ່ດຶກຽວກັບການປ້ອງກັນ ແລະ ຄວບຄຸມພະຍາດ (ຖ້າມີ)
3. ການຜະລິດທີ່ເນັ້ນການຕະຫຼາດ ແລະ ລະບົບຕ່ອງໂສ້ມູນຄ່າ:
- a. ການປະສົບປະສານຜະລິດຕະພັນການເພາະລ້ຽງສັດນ້ຳ ແລະ ການເຂົ້າຫາ
ຕະຫຼາດ
 - b. ນຳໃຊ້ສິນທິສັນຍາກັບການຕົກລົງລາຄາສິນຄ້າກ່ອນການຂາຍສິນຄ້າ ນີ້ແມ່ນ
ເພື່ອຫຼຸດຜ່ນການແຂ່ງຂັນ ແລະ ສ້າງລາຍຮັບ ໃຫ້ໄດ້ຕາມຄາດໝາຍ.
4. ຄວນມີ ການປັບປຸງ, ການປະດິດຄິດສ້າງ ແລະ ຜົນຂະຫຍາຍທາງດ້ານເຕັກນິກ
ໂດຍ:
- a. ການປະເມີນ ຜົນການຈັດການທີ່ແຕກຕ່າງກັນ
 - b. ການສົ່ງເສີມການເພາະລ້ຽງສັດນ້ຳທີ່ເປັນຊະນິດພື້ນເມືອງ ເພື່ອຮັກສາພັນພື້ນ
ບ້ານໃຫ້ມີຄວາມຍືນຍົງ
 - c. ເພີ່ມທະວີການສ້າງເຄື່ອງຂ່າຍ ການຖ່າຍທອດຄວາມຮູ້ຈາກຊາວກະສິກອນ ສູ່
ຊາວກະສິກອນດ້ວຍກັນເອງ ລວມໄປເຖິງການຈັດການກຸ່ມຊາວກະສິກອນຂະ
ໜາດນ້ອຍ
 - d. ສົ່ງເສີມການການປະຕິບັດການຈັດການຝາມທີ່ດີໃຫ້ແກ່ຊາວກະສິກອນ
 - e. ຂໍຄວາມຊ່ວຍເຫຼືອຈາກລັດຖະບານ ເພື່ອບໍ່ຂະຫຍາຍວຽກງານເພື່ອສ້າງຄວາມ
ເຊື່ອໝັ້ນ ໃນການສ້າງກິດຈະກຳໃນສະຖານທີ່ອື່ນໆ (ໂດຍສະເພາະແມ່ນເຂດ
ການລ້ຽງສັດນ້ຳໃນເຂດນ້ຳກ່ອຍ).

7. ການຕິດຕາມກວດສອບ ແລະ ການປະເມີນຜົນ

ປັດໄຈສໍາຄັນ ໃນການຂະຫຍາຍການເພາະລ້ຽງສັດນໍ້າ ໂດຍສະເພາະແມ່ນຊາວກະສິກອນ ຂະໜາດນ້ອຍ ແມ່ນການໃຫ້ຄໍາແນະນໍາ ແລະ ຕິດຕາມກວດສອບ, ຂັ້ນຕອນການແນະນໍາ ສາມາດສົ່ງຜ່ານດ້ວຍການເຝິກອົບຮົມ, ການແນະນໍາທາງດ້ານເຕັກນິກ ແລະ ການປະຕິ ສໍາຜັນສ່ວນບຸກຄົນກັບຊາວກະສິກອນດ້ວຍກັນເອງ ດັ່ງທີ່ໄດ້ອະທິບາຍມາຂ້າງເທິງ. ການ ກວດສອບ ແລະ ການປະເມີນ ຂອງກິດຈະກຳຄວນໄດ້ຮັບການດໍາເນີນດ້ວຍພະນັກງານລັດ ຕະຫຼອດເຖິງກຸ່ມຊາວກະສິກອນຫຼັກ, ແລະ ຄວນສະໜັບສະໜູນກຸ່ມຊາວກະສິກອນຫຼັກ ແລະ ຊາວກະສິກອນອື່ນໆໃນທ້ອງຖິ່ນ ຄວນມີການບັນທຶກລາຍງານ ຕາມຂັ້ນຕອນທີ່ ໄດ້ປະຕະບັດ, ລວມເຖິງການລວບລວມຂໍ້ມູນກ່ຽວກັບບົດບາດຍິ່ງຊາຍທີ່ເຫັນວ່າມີຄວາມ ຈໍາເປັນ, ດັ່ງຂໍ້ມູນຂ້າງລຸ່ມນີ້:

- ຈໍານວນຂອງຊາວກະສິກອນຜູ້ເຝິກອົບຮົມ
- ຈໍານວນຊາວກະສິກອນຜູ້ເຝິກອົບຮົມກາຍເປັນຜູ້ປະສົບຜົນສໍາເລັດ
- ຄຸນນະພາບ ປັດໃຈການນໍາເຂົ້າ (ຕົວຢ່າງ ແນວຜັນ ແລະ ອາຫານ)
- ການປະສົບຜົນສໍາເລັດ ໃນການສ້າງຕັ້ງຝາມປາ
- ມາດຕະການໃນການແກ້ໄຂບັນຫາສະເພາະໜ້າ ໃນການຊ່ວຍການດໍາເນີນການ ເພາະລ້ຽງ
- ການແລກປ່ຽນ ຜົນຜະລິດ ແລະ ເຜືອສ້າງລາຍຮັບໃຫ້ແກ່ຊາວນາ.

ການກວດສອບ ແລະ ການປະເມີນ ດ້ວຍການຢຽມຢາມຝາມ ແລະ ການສໍາພາດ (ທັງ ແບບທາງການ ແລະ ບໍ່ເປັນທາງການ) ດ້ວຍຊາວກະສິກອນເອງ ກຸ່ມຊາວກະສິກອນ ຫຼືກຸ່ມ ຊາວກະສິກອນຫຼັກ (ຮຸບທີ່ 7). ໃນປະເທດກໍາປູເຈຍ ຍົກຕົວຢ່າງ ການປະເມີນ ຂອງກຸ່ມ ຊາວກະສິກອນຫຼັກ ແລະ ຊາວກະສິກອນອື່ນໆ ໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ການເພາະ ລ້ຽງສັດນໍ້າ ແລະ ການລ້ຽງປາຊີ້ນ, ແມ່ນເປັນບັນຫາສໍາຄັນ ສໍາລັບການເພາະລ້ຽງສັດນໍ້າຈິດ ຂະໜາດນ້ອຍ ໂດຍຜ່ານການໃຫ້ສໍາພາດ ແລະ ການປະຊຸມໃນເຊິ່ງພາກປະຕິບັດຂອງ ຊາວ ກະສິກອນ (FiA and JICA, 2014) “ ໂຄງສ້າງ “ການສໍາພາດ ແມ່ນນໍາໃຊ້ ການການ ລວບລວມຂໍ້ມູນທີ່ຈໍາເປັນ ໂດຍຜ່ານການໂອ້ລົມແລະ ສົນທະນາກັນກັບກຸ່ມຊາວກະສິກອນ. ແບບຂອງການສໍາພາດແມ່ນບໍ່ແມ່ນເປັນແບບສອບຖາມເປີດ ທີ່ຕ້ອງການຄໍາຕອບທີ່ບໍ່ສັ້ນ ສຸດ. ຄືກັນກັບການຂະຫຍາຍພະນັກງານດ້ານການເພາະລ້ຽງສັດນໍ້າ ທີ່ເປັນອິດສະຫຼະໃນ

ຄູ່ມືແນະນຳ ແນວທາງ ການຂະຫຍາຍເຕັກນິກ ຈາກຊາວກະສິກອນ ສູ່ ຊາວກະສິກອນ
ສຳລັບ ການເພາະລ້ຽງສັດນ້ຳຈືດຂະໜາດນ້ອຍ

ຮູບທີ່ 7:ການກວດສອບ ແລະ ປະເມີນຜົນ ກ່ຽວກັບຜົນໄດ້ຮັບ ຈາກ 2ກຸ່ມ ຄື ກຸ່ມຊາວກະສິກອນຫຼັກ ແລະ ກຸ່ມລ້ຽງປາຊີນ (ຂ້າງເທິງ ຊ້າຍມື), ການສຳພາດຊາວກະສິກອນ (ຂ້າງເທິງ ຂວາມື) ແລະ ການລົງຢ້ຽມຢາມຝາມ (2 ຮູບຂ້າງລຸ່ມ)

ການເພີ່ມຫຼືປ່ຽນ ຄຳຖາມ ບົນຜື້ນຖານການສຳພາດ ແລະ ການຄຳຕອບຂອງຊາວ
ກະສິກອນ. ການຂະຫຍາຍພະນັກງານແມ່ນນັ້ນໃສ່ການຕອບໝອງໃຫ້ແກ່ກຸ່ມຊາວ
ກະສິກອນ ເພື່ອກຳນົດບັນຫາທີ່ແທ້ຈິງ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບການດຳລົງຊີວິດ ແລະ ການເພາະ
ລ້ຽງຂອງພວກເຂົາເປັນຫຼັກ.

ການວິເຄາະບັນຫາ ແລະ ການຍົກປະເດັນບັນຫາ ຄວນມີຂຶ້ນຫຼັງການສຳພາດ (ການກວດ
ສອບ ແລະ ການປະເມີນ ຜົນໄດ້ຮັບ). ຄວນມີການກຳນົດ ການນຳໃຊ້ມາດຕະການ ແລະ
ການໃຫ້ຄຳແນະນຳທີ່ເໝາະສົມ ໃນການດຳເນີນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ໃນການແກ້ໄຂບັນຫາ.
ເຊິ່ງມີເປົ້າໝາຍໃນອານາຄົດ ໃນການປັບປຸງແນວພັນ ແລະ ຜະລິດຕະພັນປາຂອງຊາວນາຂະ
ໜາດນ້ອຍ. ແນວທາງການປະສົມປະສານບົດບາດຍິ່ງຊາຍເຂົ້າໃນການເຮັດວຽກ, ການ

ວິເຄາະບັນຫາ ແລະ ການໃຫ້ຄໍາແນະນໍາ ເພື່ອແກ້ໄຂບັນຫາໃນການຕອບສະໜອງທາງເພດ ຫຼາຍຂຶ້ນ.

8. ອ້າງເຖິງ ເອກະສານ

Chikami, S. (2013). JICA and small-scale aquaculture development. In: JICA, NACA and DOF, Proceedings of the International Symposium on Small-scale Freshwater Aquaculture Extension. Japan International Cooperation Agency, Tokyo, Japan, Network of Aquaculture Centres in Asia-Pacific, Bangkok, Thailand, and Royal Thai Department of Fisheries, Bangkok, Thailand. p. 1-2.

FiA and JICA (2014). Guidelines on Aquaculture Extension – Freshwater Aquaculture Improvement and Extension Project in Cambodia, Phase 2 (FAIEX-2). Fisheries Administration in Cambodia, Phnom Penh, Cambodia and Japan International Cooperation Agency, Tokyo, Japan. 25 pp.

JICA, NACA and DOF (2013). Proceedings of the International Symposium on Small-scale Freshwater Aquaculture Extension. Japan International Cooperation Agency, Tokyo, Japan, Network of Aquaculture Centres in Asia-Pacific, Bangkok, Thailand, and Royal Thai Department of Fisheries, Bangkok, Thailand. 89 pp.

Yamao, M. (2013). Further development of inland aquaculture: towards poverty alleviation and food security in rural areas. In: JICA, NACA and DOF, Proceedings of the International Symposium on Small-scale Freshwater Aquaculture Extension. Japan International Cooperation Agency, Tokyo, Japan, Network of Aquaculture Centres in Asia-Pacific, Bangkok, Thailand, and Royal Thai Department of Fisheries, Bangkok, Thailand. p. 3-4.

Viseth, H., C. Da and Y. Niwa (2013). Small-scale aquaculture extension implemented by the freshwater aquaculture improvement and extension project phase 2 (FAIEX-2) in Cambodia. In: JICA, NACA and DOF, Proceedings of the International Symposium on Small-scale

ຄູ່ມືແນະນຳ ແນວທາງ ການຂະຫຍາຍເຕັກນິກ ຈາກຊາວກະສິກອນ ສູ່ ຊາວກະສິກອນ
ສຳລັບ ການເພາະລ້ຽງສັດນ້ຳຈືດຂະໜາດນ້ອຍ

Freshwater Aquaculture Extension. Japan International Cooperation Agency, Tokyo, Japan, Network of Aquaculture Centres in Asia-Pacific, Bangkok, Thailand, and Royal Thai Department of Fisheries, Bangkok, Thailand. p. 20-22

Japan International Cooperation Agency

Network of Aquaculture Centres in Asia-Pacific

